

APOTEKA KRUNA
SUBOTICA, Gradska kuća

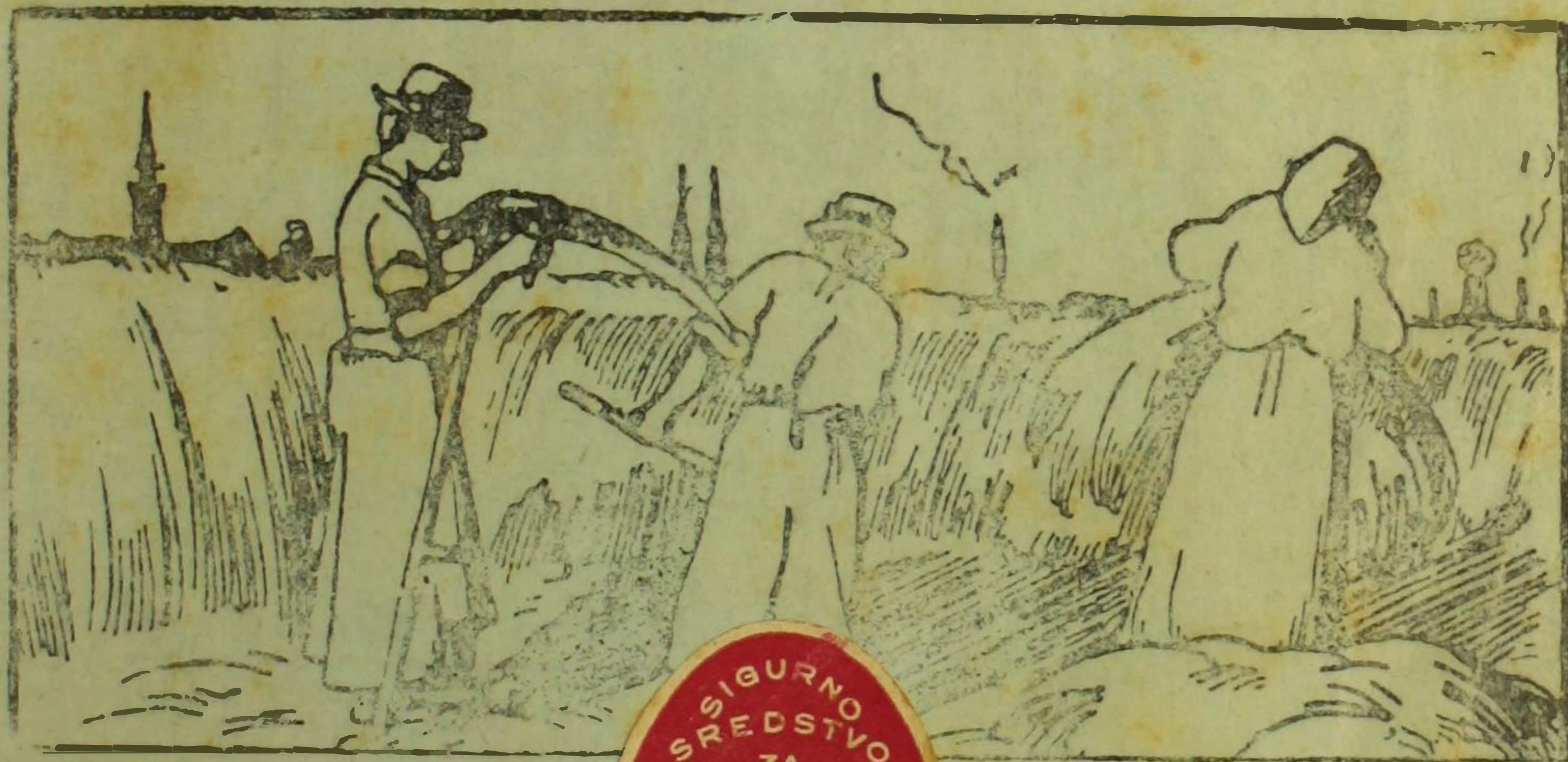
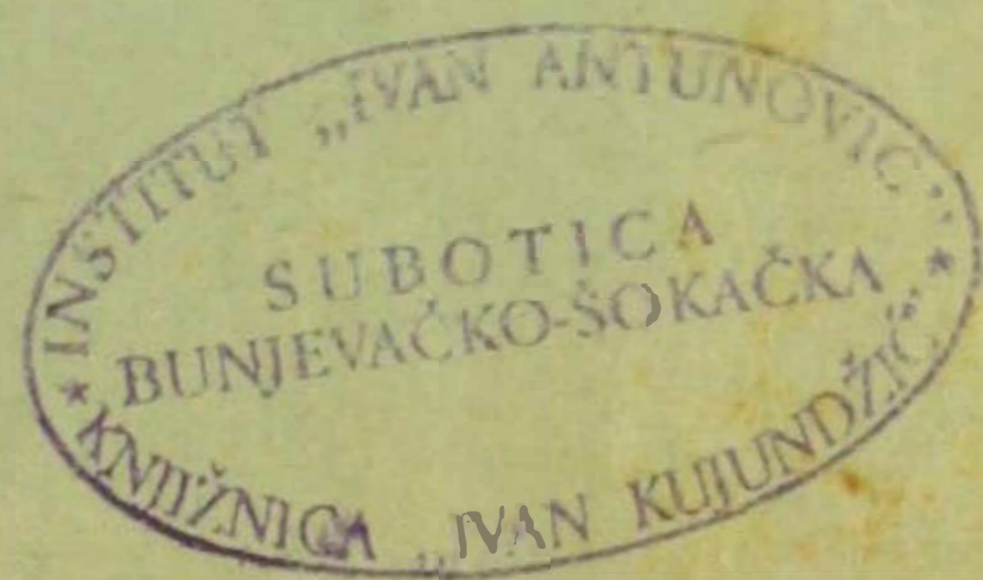
KREM PUDER **NeA** SAPUN ŠAMPON
VODA ZA USTA

POKAZALI SU SE KAO NAJBOLJI
KOZMETIČKI PROIZVODI

ZEMLJODILSKI KALENDAR

Za pristupnu godinu

1936

FURS-paprika

...sta i ukusna. Dobiva se kod
napredak industrija paprike Subotica
Strossmayerova 7.

Gradska štedionica

opštine grada Subotice

Bavi se svim poslovima, koji zasecaju u bankovnu stuku, a naročito prima uz najpovoljniji kamatnjak.

uloge na štednju

i time naročito pomaže štedišu.

Ima svoju vlastitu zalagaonicu

koja daje zajmove na zlato, srebro, dragocenosti i ostalu trgovačku robu.

Nabavljajte Vaše tiskanice

Gradskoj štampariji
i knjigoveznici

svojina Gradske štedionice, koja će Vas brzo, tačno i jeftino poslužiti.

Za sve obaveze Grad. štedionice
a naročito za uloge jamči

Opština Grada Subotice

X. GODINA

Zemljodilski
KALENDAR
(Sa slikama)

Za pristupnu godinu

1936

INSTITUT „IVAN ANTUNOVIĆ“
Br.:
SUBOTICA
KNJIŽNICA „IVAN KUJUNDŽIĆ“

Za izdanje i uredništvo odgovara: **Željko Riger,**
Subotica, Trg Slobode br. 2.

zkmn.org.rs

Gospodo!

Kod firme:

BRAĆA

LITTMAN

u

Subotici

možete dobiti

najjeftinije i najbolje

mašne, košulje,

zokne i pulovere!

Januar

Ima 31 dan

Dani u mjesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Srida	Nova godina	19 Bonifacije
2 Četvrtak	Ime Isusovo	20 Ignjatije
3 Petak	Genoveva †	21 Julianna
4 Subota	Tito bisk.	22 Anastasije
1 ned. Ev. Kad se navršilo osam dana. Luka II. - 21		
5 Nedilja	Telesfor b.	23 10 mučenika
6 Ponedilj.	Sv. Tri Kralja	24 Badnji dan
7 Utorak	Lucian	25 Rožd. Krist.
8 Srida	Sverin	26 Zbor. Bogor.
9 Četvrtak	Jul. R. Nj. V. Kr. Mar.	27 Stevan pr. m.
10 Petak	Pajo pust. p. †	28 20.000 muč.
11 Subota	Higin (Nev.) P.	29 Mladenci
2 ned. Ev. Kad bi Isusu 12 godina. Luka II. 42—52		
12 Nedilja	E1. Sv. Obitelj	30 Anisije
13 Ponedilj.	Veronika	31 Melanija
14 Utorak	Hilar. Veco	1 Nova 1936 God.
15 Srida	Mavro op.	2 Silvestar
16 Četvrtak	Marcel p.	3 Malahije
17 Petak	Antun pust. †	4 Jevstatije, 70 m.
18 Subota	Stol. sv. Petr. u. R.	5 Teopemt
3 ned. Ev. Svadba u Kani gal. Prvo čudo Isususovo. Ivan II. 1—11		
19 Nedilja	E2. Mar m. Kanut.	6 Bogoljavljenje
20 Ponedilj.	Fab. i Seb.	7 Sab. Jov. Krst
21 Utorak	Janja	8 Prp. Grigorije
22 Srida	Vince	9 Polijevtko m.
23 Četvrtak	Zar. B. D. Marije	10 Grigorije Nis.
24 Petak	Timotej b. †	11 Teodosije
25 Subota	Obrač. sv. Pavla	12 Tatjana
4 ned. Ev. Isus izliči gubavca. Matija VIII. 1—18		
26 Nedilja	E3. Polikarpa b. m.	13 Jermilo m.
27 Ponedilj.	Ivan Zlatoust.	14 Sveti Sava
28 Utorak	Dragutin	15 Jovan, Pavao
29 Srida	Franjo Saleski	16 Č. ver. ap. Petr.
30 Četvrtak	Martina d. m.	17 Ant. Vel.
31 Petak	Petar Nolasko †	18 Atanasije

Za zimu kratke „TIVAR“ kabanice D. 170

Februar

Ima 29 dana

Dani u mjesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Subota	Ignacije b. m.	19 Makarije
5 ned.	Ev. Kad bi Isusu 12 godina. Luka II. 42—52	
2 Nedilja	E4. Svitlo Marij.	20 Triodij
3 Ponedilj	Blaž b.	21 Maksim
4 Utorak	Andrija K. Veron	22 Timotej
5 Srida	Jaga	23 Klimentije
6 Četvrtak	Doroteja	24 Ksenija
7 Petak	Roamuld op V. †	25 Grigorije
8 Subota	Ivan Mat. p.	26 Ksenofor
6 ned.	Ev. Radnici u vinogradu. Matija XX. 1—16	
9 Nedilja	E. Sedamdeset Ap.	27 Sedamd. Jov. Zl.
10 Ponedilj	Skolastika	28 Jevrem c. prp.
11 Utorak	Gospa Lurdska	29 Ignjatije
12 Srida	Eutalija	30 Tri Jerarha
13 Četvrtak	Stipan op.	31 Kir. i Jovan
14 Petak	Valentin m. †	1 Febr. Trifon
15 Subota	Klaudije Klo. p.	2 Sretenije
7 ned.	Ev. O sijaču. Luka VIII. 4—15	
16 Nedilja	E. Šesdesetn. J. d.	3 Mjasopust
17 Ponedilj.	Donat m.	4 Izidor
18 Utorak	Simeon b.	5 Agata
19 Srida	Konrad	6 Vukol
20 Četvrtak	Eleuterij b. m.	7 Partenije
21 Petak	Elenora †	8 Teodor
22 Subota	St. sv. Petr. u A.	9 Nikifor
8 ned.	Ev. Isus proriče svoju muku. Luka XVIII. 31—53	
23 Nedilja	E Pokl. P. Dami.	10 Siropust
24 Ponedilj.	Matija op.	11 Vlasije
25 Utorak	Viktorin	12 Melentije
26 Srida	Pepelnica ††	13 Martinijan
27 Četvrtak	Leander ††	14 Auksentije
28 Petak	Gabor p. †††	15 Onisim
29 Subota	Roman a. ††	16 Pamfilije

Za svaatove „TIVAR“ odijela D. 290

Mart

Ima 31 dan

Dani u misecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
9 ned. Ev. Isusa napastuje đavo u pustinji. Matija IV. 1-11		
1 Nedilja	D1. Čista	17 1. Ned. vel. post. T.
2 Ponedilj.	Simpl. p. Lujz. ††	18 Leon p.
3 Utorak	Kunigunde ††	19 Arhipa
4 Srida	Kazimir. Kvatr. ††	20 Lav bisk.
5 Četvrtak	Euzebij. Mir. ††	21 Timotej
6 Petak	Veca m. Kvatr. †††	22 Evgenija
7 Subota	Toma A. Kvatr. ††	23 Polikarp
10 ned. Ev. Isus se priobrazi ua gori. Matija XVII. 1-9		
8 Nedilja	D2. Pač. iv. od B.	24 N. post. Gl. J. J
9 Ponedilj.	Franciška ††	25 Tarasije
10 Utorak	40 mučenika ††	26 Porfirije
11 Srida	Eulogije m. ††	27 Prokopije
12 Četvrtak	Grgur Vel. p. ††	28 Vasilije
13 Petak	Rozalija †††	29 Kasijan
14 Subota	Matilda d. ††	1 Mart. Evdoks.
11 ned. Ev. Isus istira đavla. Luka XI. 14-28		
15 Nedilja	D3. Bezim. Long.	2 3. N. post. Hesiod.
16 Ponedilj.	Heribert ††	3 Jeftropije m.
17 Utorak	Patricije b. ††	4 Gerasim
18 Srida	Ćiril Jerus. ††	5 Konon
19 Četvriak	Sv. Josip	6 42 mučenika
20 Petak	Niketa b. †††	7 Vasilije
21 Subota	Benedikt op. ††	8 Teofilakto
12 ned. Ev. Isus nahrani 5000 ljudi. Ivan VI 1-15		
22 Nedilja	D4. Sridoposna O.	9 4. N. post. 40 muč.
23 Ponedilj.	Oton ††	10 Kodrat
24 Utorak	Gabriel ark. ††	11 Sofronije
25 Srida	Blagoviest	12 Teofan
26 Četvrtak	Emanuel ††	13 Nićifor
27 Petak	Iv. Damacs. †††	14 Benedikt.
28 Subota	Ivan Kapist. ††	15 Agapije
13 ned. Ev. Židovi hoće da kamenuju Isusa. Ivan VIII. 46-59		
29 Nedilja	D5. Gluva. Ćiril	16 5. N. v. post. Savin
30 Ponedilj.	Kviril ††	17 Aleksije
31 Utorak	Balbina ††	18 Ćiril A.

Za rad „TIVAR“ odijela od Din. 140

April

Ima 30 dana

Dani u mjesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Srida	Hugo b. ++	19 Hrisant
2 Četvrtak	Franjo P. isp. ++	20 Zaj. sv. ot
3 Petak	Rikard b. +++	21 Jakov isp.
4 Subota	Izidor b. ++	22 Vasilije H.
14 ned. Ev. Isus svečano ulazi u Jerusolim, Matija XXI 1—9		
5 Nedilja	D6. Cvit. Vin. Fer.	23 6. N. v. post. Nikon
6 Ponedilj.	Siksto p. ++	24 Zaharije
7 Utorak	Herman J. ++	25 Blagovesti
8 Srida	Dionisije b. ++	26 Gavriel
9 Četvrtak	Vel. četvrtak ++	27 Vasilije
10 Petak	Vel. petak +++	28 Vel. petak
11 Subota	Vel. subota ++	29 Vel. subota. Mar.
15 ned. Ev. Uskrsnuće Isusovo Marko XVI 1 7		
12 Nedilja	D. U s k r s	30 Hrist. Vaskresen.
13 Ponedilj.	Uskrs poned	31 Vaskrs. poned.
14 Utorak	Adalbert b.	1 April. Vask. ut
15 Srida	Anastazija	2 Tito
16 Četvrtak	Turibije	3 Nikita ap.
17 Petak	Rudolf +	4 Josif. Georg.
18 Subota	Apolonije m.	5 Teodul
16 ned. Ev. Isus ulazi kroz zatvorena vrata. Ivan XX. 19—31		
19 Nedilja	D1. Bila ned. Kres.	6 Eutih
20 Ponedilj.	Sulpicije	7 Georgije
21 Utorak	Anselmo	8 Iridon
22 Srida	Sofer i Kajo	9 Evpsihije
23 Četvrtak	Adalbert	10 Terentije
24 Petak	Đurdevo +	11 Antipa
25 Subota	Marko ev.	12 Vasilje
17 ned. Ev. Isus dobar pas'ir. Ivan X 11—16		
26 Nedilja	D2. Kl. i Marc.	13 Artemon
27 Ponedilj	Pet. Kanizite p.	14 Martip p
28 Utorak	Pavao od Kr. p.	15 Aristarh
29 Srida	Petar m. Kamenko	16 Agapije
30 Četvrtak	Katarina Sien. d.	17 Simeon

Za kišne dane „TIVAR“ hubertusi D. 320

Mai

Ima 31 dan

Dani u maseu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Petak	Filip i Jakov †	18 Jovan D.
2 Subota	Atanasije b.	19 Palnucije
18 ned. Ev. Još malo i nećete me viditi. Ivan XV. 16—22		
3 Nedelja	D3. Našašće sv. K.	20 Teodor T.
4 Ponedilj.	Florijan	21 Januarij
5 Utorak	Pijo papa	22 Teodor S.
6 Srida	Ivan prid. vr.	23 Đurđev dan
7 Četvrtak	Stanislav	24 Sava Str m.
8 Petak	Zašt. sv. Josip †	25 Marko ev.
9 Subota	Grgur Naz.	26 Vasilije sv. m.
19 ned. Ev. Idem onomu koji me je poslao. Ivan XVI. 5—14		
10 Nedelja	D4. Antonim b.	27 Simeon S.
11 Ponedilj.	Franjo Hier.	28 9 mučenika
12 Utorak	Pankracije m.	29 Vasilije Ostr.
13 Srida	Servacije	30 Jakov
14 Četvrtak	Bonifacije	1 Maj Jeremija
15 Petak	Ivan de la S. †	2 Atanasije
16 Subota	Ivan Nepomuk	3 Timotej
20 ned. Ev. Štogod zaištete u ime moje daće vam se XVI. 23—30		
17 Nedilja	D5. Paskal pr.	4 Pelagija
18 Ponedilj.	Venancij m.	5 Irena m.
19 Utorak	Celestin	6 Job
20 Srida	Bernardin	7 Poj. sv. Krst.
21 Četvrtak	Spasovo	8 Spasovdan
22 Petak	Julija d. †	9 Izaija
23 Subota	Željko b. m.	10 Simeon Z.
21 ned. Ev. Kad dođe utišitelj. Ivan XV. 26—XVI—4		
24 Nedelja	D6. Iv. Pr. b. m.	11 Ćiril i Metodije
25 Ponedilj.	Urban papa	12 Epifamije
26 Utorak	Filip Ner.	13 Glikerija
27 Srida	Beda č.	14 Iz dor
28 Četvrtak	Augustin b. p.	15 Pahomije
29 Petak	Marija Pazzi †	16 Teodor
30 Subota	Ferdinand	17 Andronik
22 ned. Ev. Ko mene voli, riči će moje držati. Iv. XIV. 26—31		
31 Nedelja	D7. Duhovi	18 Duhovi

Za proljeće lijepi ženski „TIVAR“ ogrtači Din. 290

Juni

Ima 30 dana

Dani u misecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Ponedilj.	Duhovni pon.	19 Duhovni poned.
2 Utorak	Erazno b. m.	20 Talalej
3 Srida	Klotilda Kv. ††	21 Konstantin
4 Četvrtak	Kvirin b. m.	22 Vasilisko
5 Petak	Bon. b. m. Kv. †††	23 Mihajlo ep.
6 Subota	Norbert b. Kv. ††	24 Simeon p.
23 ned. Ev. Isus šalje svoje uč. svim nar. na zemlji. Mat. XXVII. 18 - 20		
7 Nedilja	D1. Sv. Trojstvo	25 Ned. Svi Sveti
8 Ponedilj.	Medardo	26 Karpo
9 Utorak	Prim. i F. m.	27 Heladij i T.
10 Srida	Margareta	28 Nikita
11 Četvrtak	Brašanjevo, Barn.	29 Teodosije
12 Petak	Ivan F. †	30 Isakije
13 Subota	Antun Pad.	31 Jermij ap.
24 ned. Ev. O velikoj večeri. Luka XIV 16 - 24		
14 Nedelja	D2. Bazilije	1 Juni. Justin
15 Ponedilj.	Vid. m.	2 Nikifor
16 Utorak	Franjo Reg.	3 Lukilijan
17 Srida	Ad. Re. Bratoljub.	4 Mitrofan
18 Četvrtak	Efrem Sirs. isp.	5 Dorotije M.
19 Petak	Srce Isusovo †	6 Visarijan
20 Subota	Silverij	7 Teodot
25 ned. Ev. O izgubljenoj ovci. Luka XV. 1 - 10		
21 Nedilja	D3. Alojzije	8 Teodor m. St.
22 Ponedilj.	Paulin b.	9 Krilo
23 Utorak	Albin	10 Timotej
24 Srida	Rođ. Ivana Krst.	11 Varnava
25 Četvrtak	Vilim p.	12 Onufrije
26 Petak	Ivan i Pajo m. †	13 Akilina i Tr.
27 Subota	Ladislav	14 Jelisej
26 ned. Ev. O obilatom ribolovu. Luka V. 1 - 11		
28 Nedilja	D4. Vidovdan	15 Vidov dan
29 Ponedilj.	Sv. Petar i Pavao	16 Tihon
30 Utorak	Spom. sv. Pavla	17 Manuilo

Ženski „TIVAR“ ogrtači od D. 190

Juli

Ima 31 dan

Dani u mesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
-------------------------	-----------------	----------------------

1 Srida	Prisv. Krv. Isusova	18 Leontije
2 Četvrtak	Poh. B. D. M.	19 Juda ap.
3 Petak	Heliodor b. †	20 Metodije
4 Subota	Uldarik b.	21 Julian m.

27 ned. Ev. Ako ne budete pravedniji. Matija V. 20 - 24

5 Nedelja	D5. Zak. Ant.	22 Euzeblje
6 Ponedilj.	Izaija p.	23 Agripa
7 Utorak	Ćiril i Metod	24 Jovan Krst.
8 Srida	Jelisaveta (Liza)	25 Fevronija
9 Četvrtak	Veronika	26 David pr.
10 Petak	Amalija (Ljub.) †	27 Samson
11 Subota	Pijo I. p.	28 Kir. Jov.

28 ned. Ev. Isus nahrani 4000 ljudi. Marko VII 1 - 9

12 Nedelja	D6. Ivan G. Mohor	29 Petar i Pavao
13 Ponedilj.	Anaklet Marg.	30 Zbor. 12 ap.
14 Utorak	Bonaventura	1 Juli. Kuz. i D.
15 Srida	Hinko, Vladimir	2 Halj. Bogor.
16 Četvrtak	Gospa Škapul.	3 Jakint
17 Petak	Aleksije, Džisl. †	4 Andrija Kr.
18 Subota	Kam. Mir. Ljelja	5 Atanasije

29 ned. Ev. Čuvajte se lažnih proroka. Matija VII. 15-21

19 Nedelja	D7. Vince Paul p	6 Sizon
20 Ponedilj.	Ilija pr.	7 Toma
21 Utorak	Danilo pr.	8 Prokopije
22 Srida	Mar. Magdal.	9 Pankracije
23 Četvrtak	Apolinar	10 45 mučenika
24 Petak	Krista d. m. †	11 Eufemije
25 Subota	Jakov ap.	12 Proklo

30 ned. Ev. Nepravedni upravitelj. Luka XVI. 1-9

26 Nedelja	D8. Anam. BDM.	13 Gavriilo ark.
27 Ponedilj.	Pantaleon	14 Akila
28 Utorak	Viktor, Nevinko	15 Kir. i J. VI.
29 Srida	Marta	16 Antinogen
30 Četvrtak	Judit. Dobrila	17 Marina
31 Petak	Ignacije Lojol. †	18 Emilijan

Za šport „TIVAR“ odijela Din. 340

August

Ima 31 dan

Dani u mjesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Subota	Petar u okov.	19 Makrina
31 ned. Ev. Isus oplakuje Jeruzalim. Luka XIX. 41-47		
2 Nedilja	9D. Porciunk	20 Pror. Ilija
3 Ponedilj.	Augustin	21 Simeon. Jov.
4 Utorak	Dominik	22 Mar. Mag.
5 Srida	Sniz. Gospa	23 Trifon i Teof.
6 Četvrtak	Priobr. Isusovo	24 Hristina
7 Petak	Kajetan p. †	25 Ana
8 Subota	Cirjak m.	26 Ermolaj
32 ned. Ev. O Farizeju i carniku. Luka XVIII. 9-14		
9 Nedelja	9D. Ivan Vian.	27 Pantelija
10 Ponedilj.	Lovrinac m.	28 Prohor
11 Utorak	Suzana d. m	29 Kalinik
12 Srida	Klara d.	30 Sila
13 Četvrtak	Hipolit i Kasij.	31 Jevdoksim
14 Petak	Euzebije †	1 Avgust. P. s. K.
15 Subota	Velika Gospojina	2 Pren. sv. Stev.
33 ned. Ev. Isus izliči gluvo-nimog Marko VII. 31-37		
16 Nedilja	11D. Joakim sv. R.	3 Izakije
17 Ponedilj.	Hijacint	4 Ef. 7 det.
18 Utorak	Jelena kr.	5 Uvsigenij
19 Srida	Ljudevit b. p.	6 Preobraženje
20 Četvrtak	Bernadin	7 Domentije
21 Petak	Franciška Š. ud †	8 Emilijan
22 Subota	Timotej, Miroboj	9 Matija ap.
34 ned. Ev. Milosrdni samarijan. Luka X. 23-37		
23 Nedilja	12D. Filip Ben. p.	10 Lavrencije
24 Ponedilj.	Bartul ap.	11 Euplo i Vas.
25 Utorak	Ljudevit kr.	12 Fotije
26 Srida	Zefirin, Perunika	13 Maksim
27 Četvrtak	J. Kalas, Ljubidr.	14 Mikeja p
28 Petak	Augustin b. †	15 Velika Gospa
29 Subota	Iv. Glav. Kr.	16 Diomed
35 ned. Ev. Isus izliči 10 gubavaca. Luka XVII. 11-19		
30 Nedilja	13D. Ruža Lim. d.	17 Miron
31 Ponedilj.	Rajmund	18 Flor i Lauro

Za lijepo vrijeme „TIVAR“ hlače Din. 75

Septembar

Ima 30 dana

Dani u maseu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
---------------------------	-----------------	----------------------

1 Utorak	Egedije	19 Andrija Str.
2 Srida	Zenon	20 Samuilo
3 Četvrtak	Mansvet b. Milojk.	21 Tadija ap.
4 Petak	Rozalija d. †	22 Agatonik
5 Subota	Lovro Just. b.	33 Lupa m.

36 ned. Ev. Niko ne može služiti dva gosp. Mat. VI. 24-33

6 Nedilja	D14. R. Nj. V. Kralja	24 R. Nj. Vel. Kralja
7 Ponedilj.	Mark. Križovčanin	25 Bartol ap.
8 Utorak	Mala Cospojina	26 Karpo
9 Srida	Pet. i Klaver	27 Pimen
10 Četvrtak	Nikola Tol.	28 Mojsije M. p.
11 Petak	Proto i Hij. m. †	29 Usek. Jov. Krst.
12 Subota	Ime Marijino	30 Aleksandar

37 ned. Ev. Mladić iz Naima Luka VII. 11-16

13 Nedilja	D15. Nortbur. b.	31 Pol. poj. B.
14 Ponedilj.	Uzv. sv. Križa	1 Szept. Sim.
15 Utorak	Žalosna Gosp.	2 Mamant
16 Srida	Ludmila Kv. ††	3 Antim
17 Četvrtak	Rane sv. Franje	4 Vavil
18 Petak	Josip K. Kv. †††	5 Zaharije od. P.
19 Subota	Januarij m. Kv. ††	6 Eudoksij, Mihoj.

38 ned. Ev. Isus izliči čovika sa vodenom bolom. Luka XIV. 1-11

20 Nedilja	D16. Eustahij	7 Sozon
21 Ponedilj.	Matija ap.	8 Rožd Bogor.
22 Utorak	Mauricij	9 Joakim
23 Srida	Tekla m.	10 Minodora
24 Četvrtak	M. B. otk. suž.	11 Teodora
25 Petak	Kleofa m. †	12 Avtonomije
26 Subota	Kanadski muč.	13 Kornelije

39 ned. Ev. Najveća zapovid. Matija XXII. 34-46

27 Nedilja	D17. Kuzm. i Sam.	14 Krstov dan
28 Ponedilj.	Venčeslav kr.	15 Nikita
29 Utorak	Miholje †	16 Eufimija
30 Srida	Jeronim	17 Sofija

Za školsku djecu „TIVAR“ odijela D. 60

Oktobar

Ima 31 dan

Dani u mjesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Četvrtak	Remigije b.	18 Eumenije
2 Petak	And. čuvari †	19 Trofm i S.
3 Subota	Mala Terezija	20 Jevstahije
40 ned.	Ev. Isus izliči uzetog. Matija IX. 1 8	
4 Nedilja	D18. Franjo Asis.	21 Kodrat
5 Ponedilj	Placid m.	22 Foka
6 Utorak	Bruno	23 Z. Jov. Kr.
7 Srida	Sveta Krunica	24 Teka
8 Četvrtak	Brigita	25 Jevrosije
9 Petak	Dionisije †	26 Smrt Iv. ap.
10 Subota	Franjo Borg.	27 Kalistrat
41 ned.	Ev. O kraljevskoj svatbi. Matija XXII. 1-15	
11 Nedilja	D19. Nikalasije b. m.	28 Haritin
12 Ponedilj.	Maksimilija	29 Kirijak
13 Utorak	Slavoljub	30 Grigorij
14 Srida	Kalisto pap	1 Oktobar P. B.
15 Četvrtak	Terezija d.	2 Kiprijan
16 Petak	Hedviga kralj. †	3 Dionisije
17 Subota	Margarita Al	3 Jerotej
42 ned.	Ev. Bolesni sin kraljevog čovika. Ivan IV. 46-53	
18 Nedilja	D20. Luka e i.	5 Hartin
19 Ponedilj.	Petar Alk. p.	6 Toma ap.
20 Utorak	Vendelin Iv.	7 Sergije i Vag.
21 Srida	Ursula d.	8 Pelagije
22 Četvrtak	Kordula d.	9 Jakov ap.
23 Petak	Ignacije b. †	10 Evlampij
24 Subota	Rafael Ark.	11 Filip dak.
43 ned.	Ev. Da li si ti Kralj Židova? Ivan XVIII. 33-37	
25 Nedilja	D21. Krist Kr	12 Prohor i T.
26 Ponedilj.	Dimitrija	13 Karpo i P.
27 Utorak	Sabina m.	14 Raraskeva
28 Srida	Šimuun i Juda	15 Jeftim i Luka
29 Četvrtak	Narcis b.	16 Longin St.
30 Petak	Alfonzo Rodr. †	17 Ozeja
31 Subota	Vuk bisk.	18 Luka ev.

Za ružno vrijeme „TIVAR“ hubertusi D.320

Novembar

Ima 30 dana

Dani u mesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
----------------------------	-----------------	----------------------

44 ned. Ev. Poriz. Matija XXII. 22—21

1 Nedilja	D22. Svi Sveti	19 Joel i Mar.
2 Ponedilj.	Mrtvi dan	20 Artemije
3 Utorak	Hubert	21 Ilarion
4 Srida	Karlo Borom	22 Averkije
5 Četvrtak	Mirko p.	23 Jakov ap.
6 Petak	Leonardo †	24 Areta
7 Subota	Engelbert	25 Markijan

45 ned. Ev. Kćer Jairova. Matija IX. 18—16

8 Nedilja	D23. Bogdan	26 Dimitrije
9 Ponedilj.	Teodor m.	27 Nestor
10 Utorak	Andrija ev.	28 Arsenije
11 Srida	Martin bis.	29 Anastazije
12 Četvrtak	Martin pap.	30 Zinovij i Z.
13 Petak	Stanislav K p. †	31 Stahij
14 Subota	Jozefat m.	1 Nov. K. i D.

46 ned. Ev. O dobrim simenu. Matija XIII. 24—30

15 Nedilja	D24. Leopold	2 Akindim m.
16 Ponedilj.	Ivan Tr. b.	3 Akepsinij
17 Utorak	Grgur od čud.	4 Joakinije
18 Srida	Petar i Pav. K.	5 Galiktion
19 Četvrtak	Elizabeta ud.	6 Pavao isp.
20 Petak	Feliks V. p. †	7 Jer. i Lazar
21 Subota	Prik. B. d. M.	8 Zbor Mih. Ark.

47 ned. Ev. Propast Jeruzalima. Matija XXIV. 15—35

22 Nedilja	D25. Cecilija	9 Onizofor
23 Ponedilj.	Klement papa	10 Erasto
24 Utorak	Ivan od. Kr.	11 Minas
25 Srida	Katarina	12 Jozafat
26 Četvrtak	Ivan Ber. p.	13 Ivan Zlatoust
27 Petak	Virgilije b. †	14 Filip
28 Subota	Sosten p. b.	15 Gurij. Poč. p.

48 ned. Ev. Sudnji dan. Luka XXI. 25—33

29 Nedilja	D1. Advent	16 Matej ev.
30 Ponedilj.	Andrija ap.	17 Georgij

Za zimu ženski „TIVAR“ kaputi od D. 290

Decembar

Ima 31 dan

Dani u mjesecu i nedilji	Rimski kalendar	Pravoslavni kalendar
1 Utorak	Ujedinjenje Jug.	18 Ujed. Jugoslo ena
2 Srida	Bibijana d. m.	19 Avdija
3 Četvrtak	Franjo Ksav.	20 Grigor D
4 Petak	Barbara d. m. †	21 Uvod, Bog
5 Subota	Saba op.	22 Filimon
49 ned. Ev. Ivan šalje učenike Isusu Matija XI. 2-10		
6 Nedilja	D2. Nikola b.	23 Amfilohij
7 Ponedilj.	Ambrozije b.	24 Katarina
8 Utorak	Bezg. Zač. D. Mar.	25 Kliment
9 Srida	Leokadija	26 Alipij
10 Četvrtak	Prin. kuć. Bor.	27 Jakov, Per.
11 Petak	Damas pap. †	28 Stev. i I.
12 Subota	Otilija, Maks.	29 Paramon
50 ned. Ev. Židovi šalju svećenike i levite Ivanu. Ivan I. 19-28		
13 Nedilja	D3. Materice Luca	30 Andrija ap.
14 Ponedilj.	Spiridon b.	1 Dec. Naum
15 Utorak	Irinej	2 Avakum
16 Srida	Etela, Adel. Kv. ††	3 Sofronije
17 Četvrtak	Lazar	4 Varvara
18 Petak	Oč.p.B.D.M.Kv. †††	5 Sava os.
19 Subota	Vladimir p. Kv. ††	6 Nikola
51 ned. Ev. Ivan pripovida u pustinji. Luka III. 1-6		
20 Nedilja	D4. Oci Amon	7 Ambrozije
21 Ponedilj.	Toma ap.	8 Patapije
22 Utorak	Zenon	9 B. Zač. Bogor.
23 Srida	Viktorija	10 Jov. Mina
24 Četvrtak	Badej. dan Ad. i E	11 Danilo
25 Petak	Božić	12 Spiridion
26 Subota	Stipan prvi muč.	13 Evstratije
52 ned. Ev. Josip i Marija začudiše se. Luka II. 33-40		
27 Nedilja	D. Ivan ap.	14 Tirs. i Lev.
28 Ponedilj.	Mladenci	15 Elefterije
29 Utorak	Toma bisk.	16 Agej
30 Srida	David kr.	17 Danilo pr.
31 Četvrtak	Silvestar	18 Sebestijan

Najprikladniji dar za Božić „TIVAR“ odijela

**PREDOVIĆ D. D. SERUM ZAVOD
ZAGREB**

FILIJALA SUBOTICA Dobanovačkog 3

Telefon 2-66

Znatno SNIŽENE cene

Serum svinjske kuge po litri od Din. 600.—

na Din. 500.—

Vitergon [Vitamin preparat] po kg. D. 25.—

na Din. 14.—

Vitergon po 5 kg. od Din. 110.— na Din. 65.—

Zavod stoji pod stalnom državnom kontrolom.

PREDOVIĆ D. D. SERUM ZAVOD, ZAGREB

Filijala SUBOTICA, Dobanovačkog 3

Telefon 2-66

„Dobra roba pola štednja.“

Neka ovo svaki zna
ko kupuje kod firme:

BRAĆA

LITTMAN

u

Subotici

Kršćanska godina 1936 jeste pristupna

Zvizda vladarica jeste ove godine Merkur

Četiri godišnja doba:

PROLIĆE — počima ove god. 20 marta u 19 sati i 58 minuta. Toga dana je prolićna ravnodnevnica.

LITO — počima 21 juna u 15 sati i 22 minuta. Onda je najdulji dan i najkraća noć.

JESEN — počima 23 septembra u 6 sati i 26 minuta. Toga dana je jesenja ravnodnevnica.

ZIMA počima 22 decembra u 1 sat i 27 minuta. Onda je najdulja noć i najkraći dan.

Pomrčina sunca i miseca:

Ove godine biće dvi pomrčine sunca i dvi pomrčine miseca.

1. Potpuna pomrčina miseca biće 8 januara. Počima u 16 sati i 17 minuta, a traje do 22 sata i 2 minuta. Vidiće se kod nas u Europi, zatim u istočnoj Africi, u Aziji, Australiji i na severnom ledenom moru.

2. Potpuna pomrčina sunca biće 19 juna. Počima u 3 sata i 17 minuta, a traje do 8 sati i 55 minuta. Vidiće se na sivero-istočnom dila Afrike, zatim u Europi osim zapadnog i južnog dila Pirenejskog poluostrva (Španjolska i Portugalija), na sivernom ledenom moru, na sivernim dilovima siverne Amerike, u Aziji osim Indije, i na velikim tihim Oceanu.

3. Dilomična pomrčina miseca biće 4 jula. Počima u 15 sati i 59 min., a svršava se u 20 sati i 50 min. Vidiće se u Aziji, a u Europi samo na istočnim dilovima, i to samo svršetak.

4. Prstenasta pomrčina sunca biće 13 i 14 decembra. Počima 13 dec. u 31 sat i 27 min., a završava se 14 decembra u 3 sata i 29 min. Vidiće se u Australiji i na velikim tihim Oceanu. Kod nas se neće viditi.

NJEGOVO VELIČANSTVO
KRALJ PETAR II. KARADORĐEVIĆ

PRIJASNA KRALJEVSKA KUĆA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ
PETAR II KARADORĐEVIĆ

rođen 6 septembra 1923 u Beogradu
Na pristolje stupio dne 9 oktobra 1934 godine

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA-MATI
MARIJA

rođena u Goti 27 dec. 1899 g., kći rumunskog Kralja Ferdinanda I.
Žena Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

BRAĆA KRALJEVA:

NJEG. KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO KRALJEVIĆ
TOMISLAV

rođen 19 januara 1928 god. u Beogradu

NJEG. KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO KRALJEVIĆ
ANDREJ

rođen 28 juna 1929 god. na Bledu

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez **ARSEN** rođen 15 aprila
1859 g. u Temišvaru. Oženjen Knjeginjom Aurorom (Zorkom)
Demidov od Sant-Donata. Umrta 1904 god.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez Namisnik **PAVLE**
rođen 27 aprila 1893 god. u Petrogradu.

Njezino Kraljevsko Visočanstvo Knjeginja **OLGA** kći Kraljevića
Nikole Grčkog a žena Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza
Namisnika Pavla. Rođena u Tatoru 29 maja 1903 god.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez **ALEKSANDAR**
rođen u Ujt Lodžu u Engleskoj 13 avgusta 1924 god.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez **NIKOLA** rođen u
Londonu 29 juna 1928 god.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Kraljević **ĐORĐE** rođen 8
septembra 1887 godine na Crnojevića Rijeci.

NJEZINO VELIČANSTVO
JUGOSLAVENSKA KRALJICA-MAJKA MARIJA
U BUNJEVAČKOJ NARODNOJ NOŠNJI

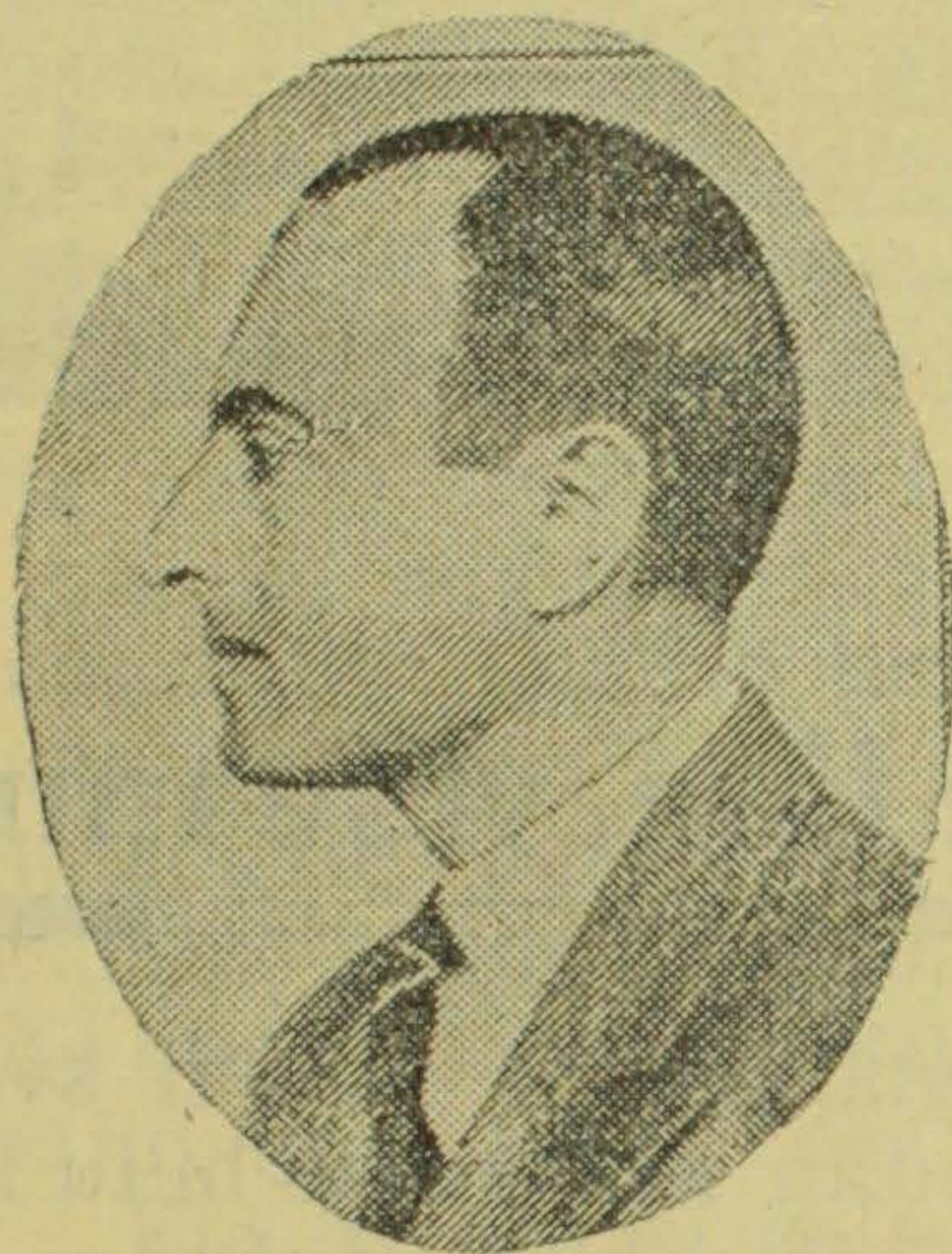
20

Ne zaboravite upozoriti vašu krojačicu, da moderna dugmeta, čipke i svake vrste moderni nakita na haljine, u najboljim izboru i u najpovoljnijoj cijeni može se dobiti samo kod firme:

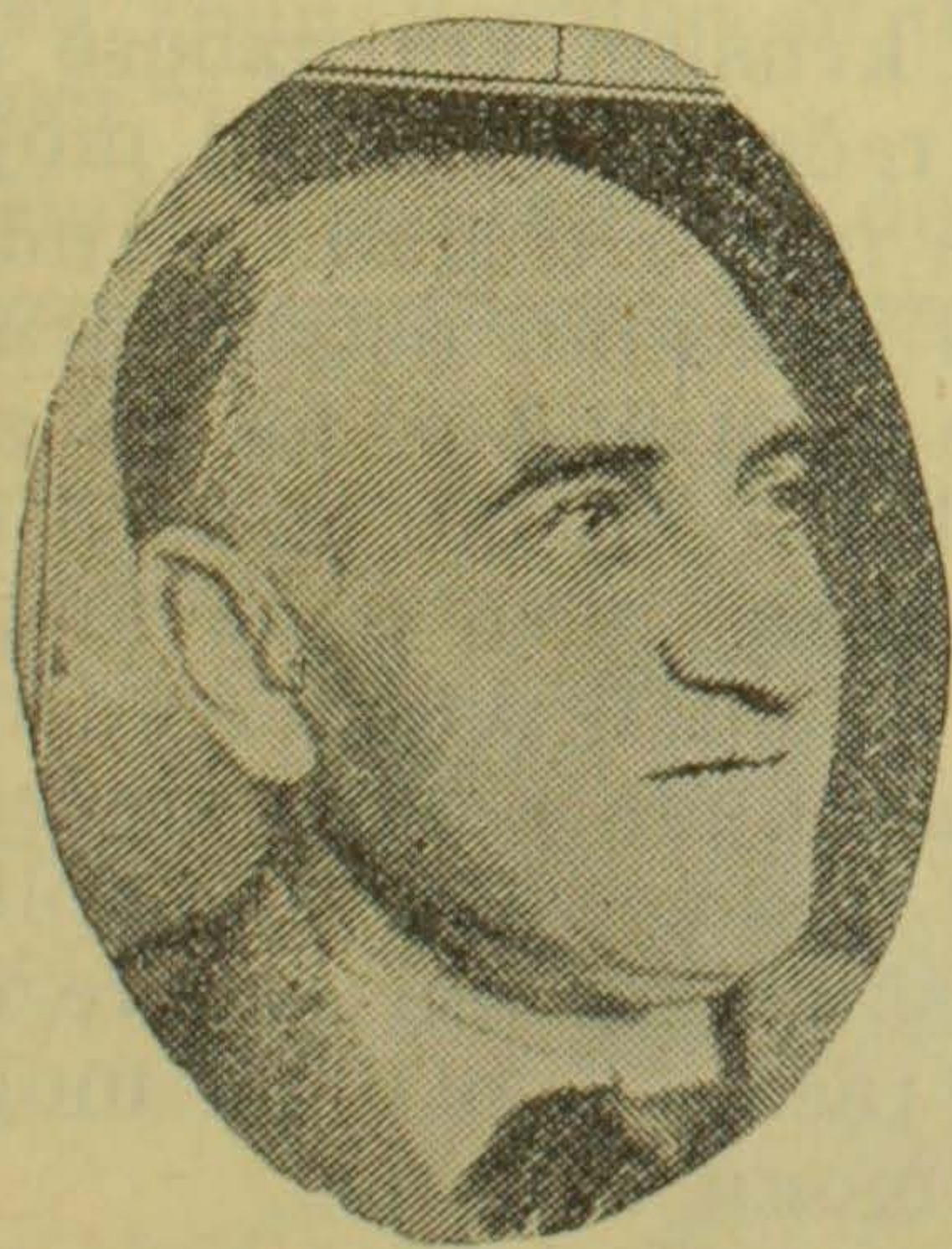
BRAĆA
LITTMAN

U
SUBOTICI

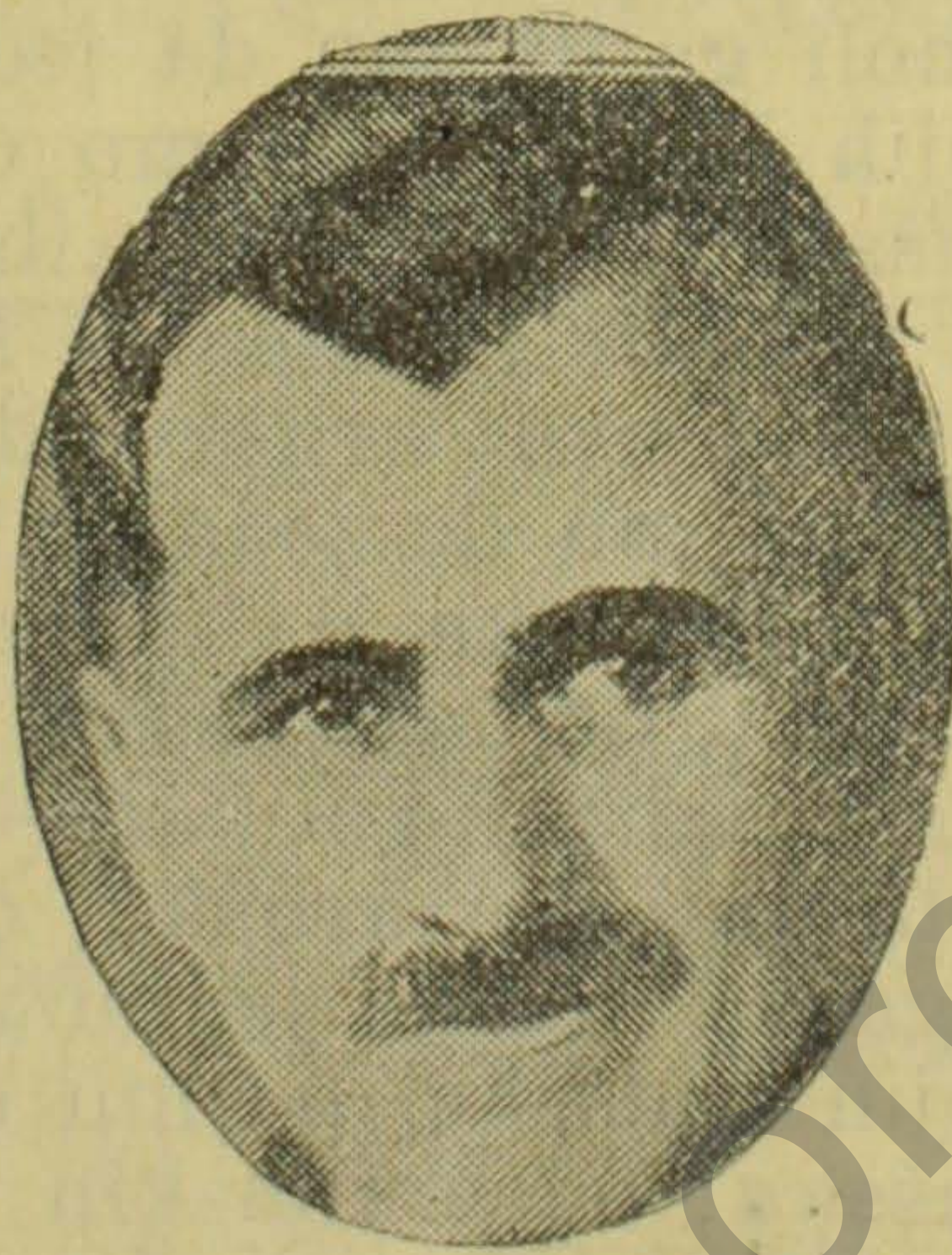
Namjesništvo kraljevske vlasti:

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo
Knez
PAVLE KARADORĐEVIĆ

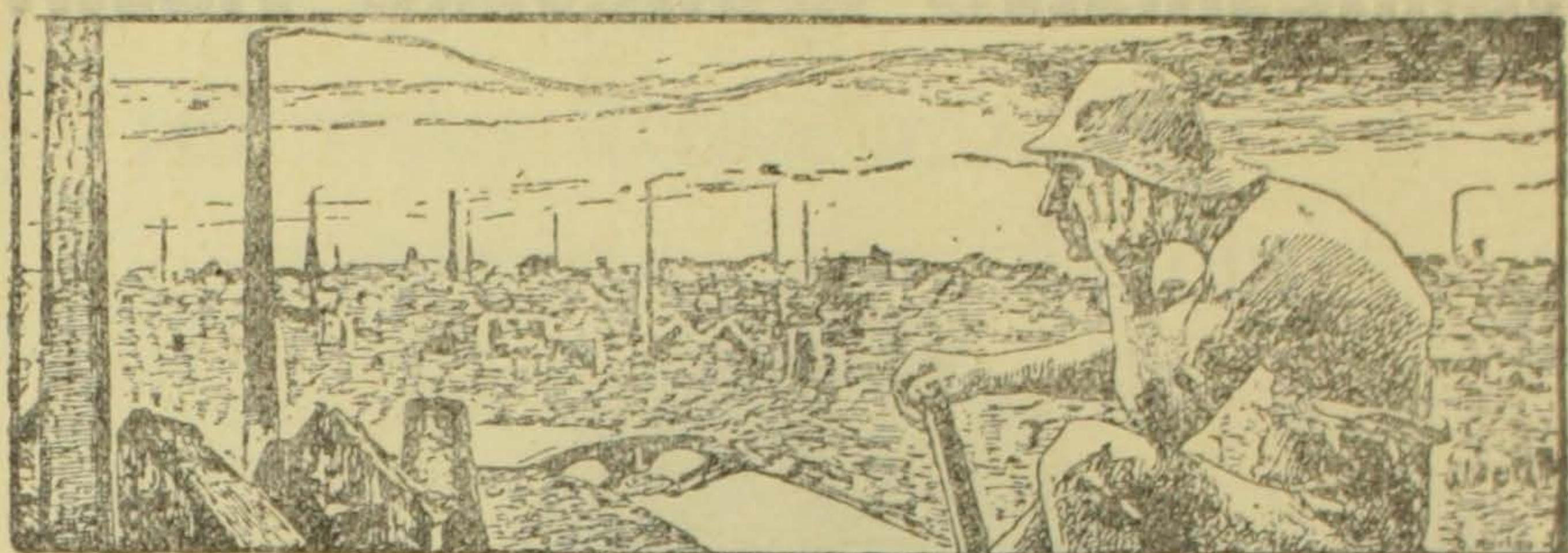

Dr. RADENKO STANKOVIĆ

Dr. IVAN PEROVIĆ

zkvni.org.rs

Ko manje ište, više mu se daje

Bila tri brata, pa na belom svetu ništa više nisu imali do jednu krušku, te bi tu krušku redom čuvali: jedan bi ostao kod kruške, a druga dvojica išla bi na nadnicu.

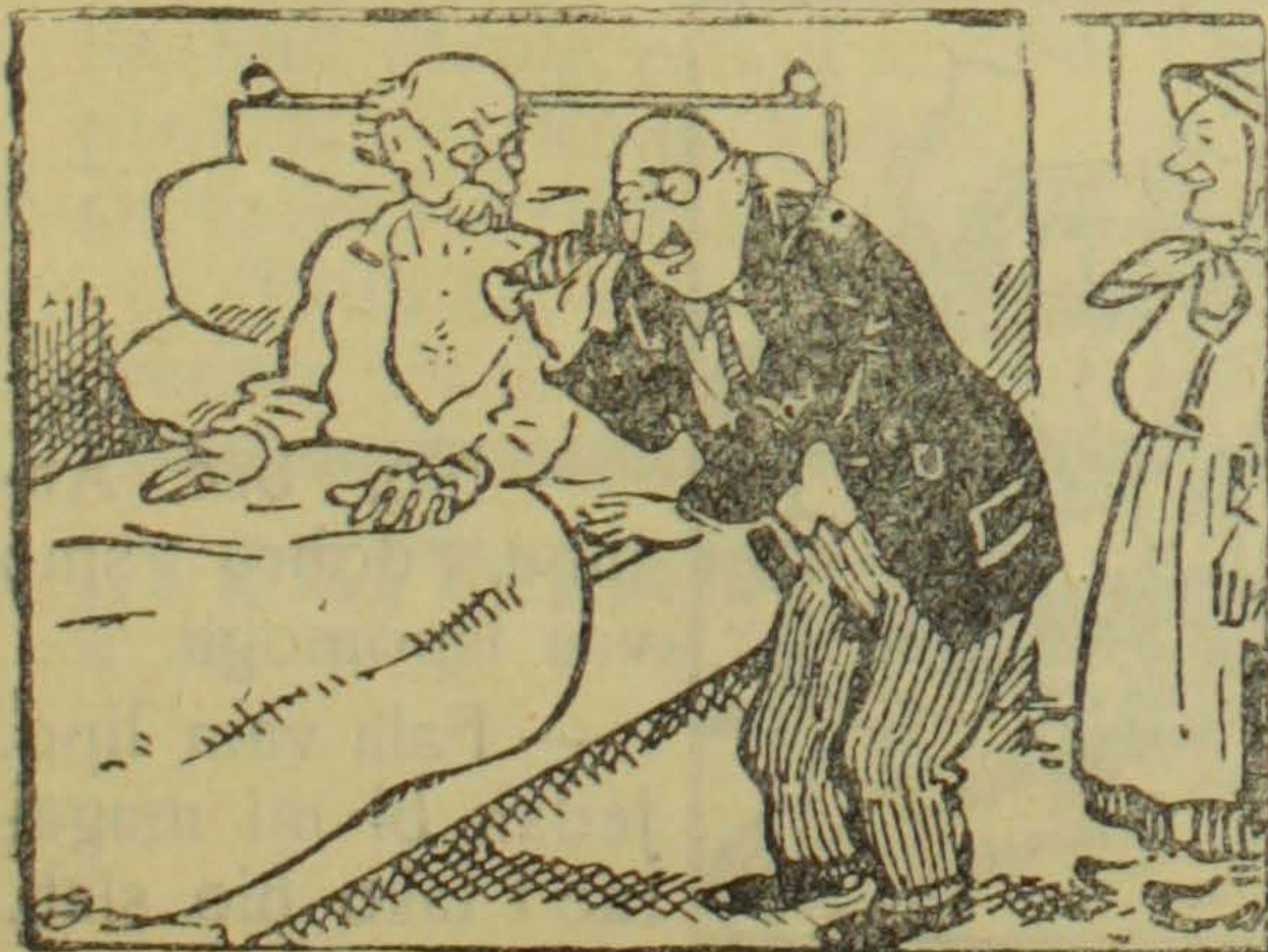
Jednom Bog pošalje anđela da vidi kako ova braća žive, pa ako zlo žive da im da bolju hranu. Kad anđeo Božji siđe na zemlju, pretvori se u prosjaka, pa došavši k onome što čuva krušku, zamoli ga da mu da jednu krušku. On uzbere od svojih krušaka, pa mu da i reče: „Evo ti od mojih krušaka; od bratinskih ne mogu ti dati.“ Anđeo mu zahvali i otide. — Kad sutradan ostane drugi brat da čuva krušku, dođe opet anđeo, pa ga zamoli da mu da jednu krušku. I on mu uzbere od svojih krušaka, pa mu da i reče: „Evo ti od mojih krušaka; od bratinskih ne mogu ti dati.“ Anđeo i njemu zahvali i otide. — Kad bude red na trećega brata da čuva krušku, opet dođe anđeo i zamoli i njega da mu da jednu krušku. I on mu uzbere od svojih krušaka, pa mu da i reče: „Evo ti od mojih krušaka; od bratinskih ne mogu ti dati.“

Kad bude četvrti dan, anđeo se načini kaluđer, pa dođe rano ujutro i zateče ih svu trojicu kod kuće, pa im reče: „Hajdete za mnom, da vam dam bolju hranu.“ Oni pođu za njim bez reči. Kad dođu

na jedan veliki potok, voda teče, sve huji. Onda zapita anđeo najstarijega brata: „Šta bi ti, da ti je?“ A on odgovori: „Da je sve vino od vode, pa da je moje.“ Anđeo prekrsti štapom, a tom mesto vode poteče vino: tu se burad opravljaju, tu se vino sipa, ljudi rade, selo čitavo. Onda ga anđeo onde ostavi i reče mu: „Eto ti što si želeo, sad živi!“ Pa uzme onu dvojicu i pođe s njima dalje.

Kad dođu na jedno polje, a tu golub prekrilio polje. Onda zapita anđeo srednjega brata: „Šta bi ti sad želeo?“ A on mu odgovori: „Da su to sve ovce, pa da su moje.“ Božji anđeo prekrsti štapom polje, a to sve mesto golubova ovce: tu su stanovi, jedne žene stoku muzu, jedne mleko razlivaju, jedne skorup skidaju, jedne sir sire, jedne maslo tope; tu se načini i kozara, jedni seku, jedni mere, jedni novce primaju, ljudi rade, selo čitavo. Onda mu reče anđeo: „Eto ti što si želeo!“ Pa uzme najmlađega brata i pođe s njim preko polja, pa ga zapita: „A šta bi ti hteo?“ On mu odgovori: „Ja ne bih ništa drugo, već da mi Bog da ženu od prave krvi hrišćanske.“ Onda mu anđeo reče! „O, to je teško dobiti! U svemu svetu samo tri imaju. Dve su žene, a jedna je devojka, i nju prose dvoji prosioci.“

Idući tako zadugo, dođu u jedan grad, gde je

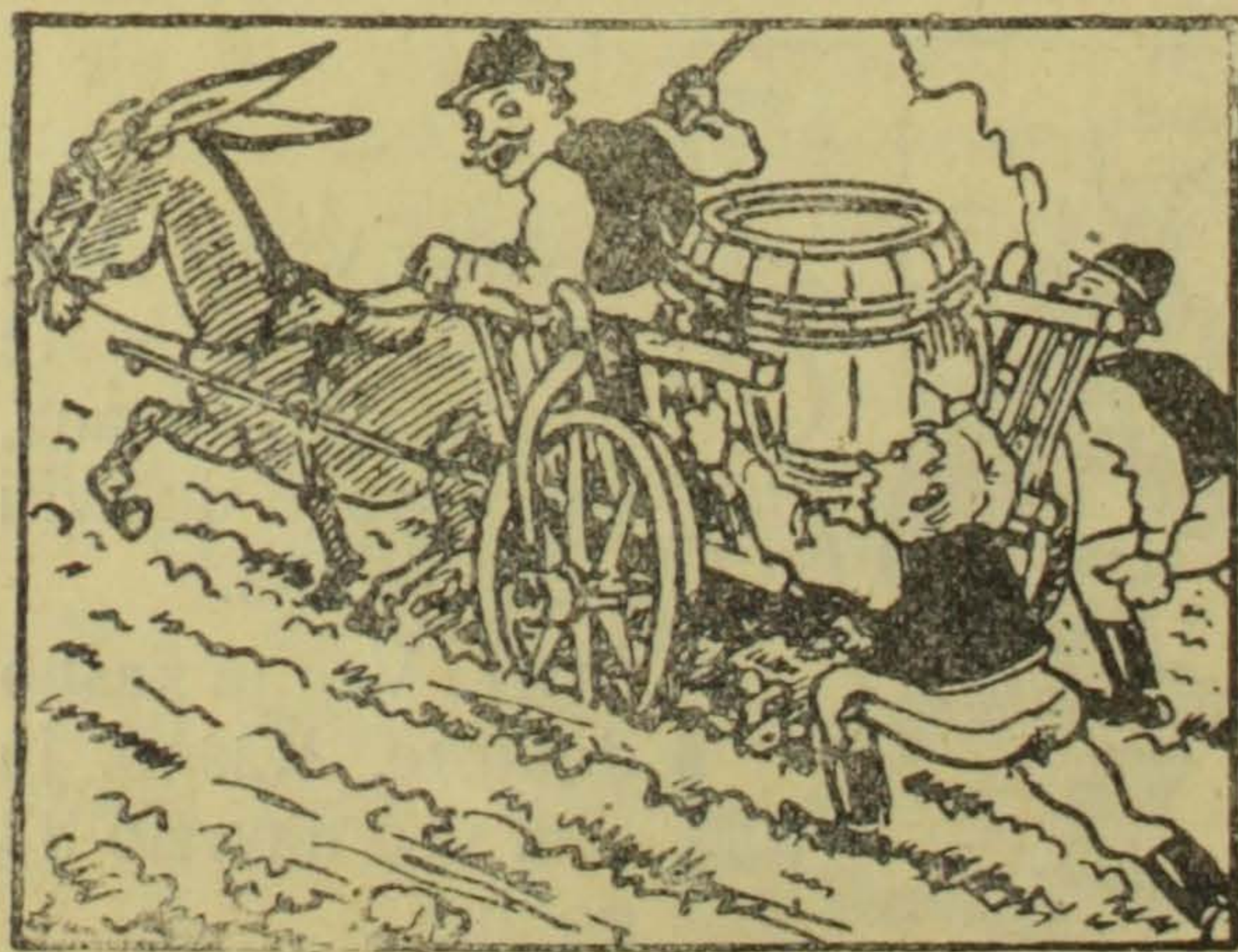
Lečnik: Vidite stari, da se uzdržavate pića i od -duvana, još bi mogli doživiti i 80 godina.

Stari: Već je kasno doktore. Kasno. Ja sam već navršio 83 godine.

bio car, i u njega kći od prave krvi hrišćanske. Kako dođu u grad, odmah otidu k caru da prose u njega devojku. Kad oni tamo, a dva cara došla da je prose, i metnuli jabuke na sto. Onda i oni svoju jabuku metnu pored onih. Kad ih car sagleda, reče svima koji su se onde desili: „Šta ćemo sad? Ono su carevi, a ovo su kao prosjaci prema njima!“ Onda će anđeo reći: „Znate li šta? Ovako da uređimo: neka devojka uzme tri loze, pa neka posadi u bašti namenjujući koji kome hoće, pa na čijoj lozi sutra biće grožđe, za onoga neka pođe devojka.“ Oni svi na to pristanu. Devojka posadi tri loze u bašti i svakome nameni po jednu.

Kad ujutro, a to na lozi onog siromaha grožđe. Onda car nemade kud, nego da kćer onome bratu najmlađemu, pa odmah u crkvu, te se venčaju. Pošto se venčaju, anđeo ih odvede u šumu, pa ih ostavi onde, i oni stanu živeti u šumi za godinu dana.

A kad se navršši godina, reče Bog opet anđelu: „Idi vidi kako one sirote žive. Ako teško žive, podaj im bolju hranu.“ Kad anđeo siđe na zemlju, opet se pretvori u prosjaka, pa otide k onome što mu potok teče vinom, i zamoli u njega čašu vina, a on ga odbije govoreći: „Da ja dajem svakome po čašu vina, ne bi toga bilo.“ Kad to čuje anđeo,

— No, bać Antune, dobro smo vas ispomogli.

— Fala vam lipo. Jedan bi mi magarac i tako bio slab.

prekrsti štakom, a potok poteče vodom kao i pre, pa onda reče onome bratu: „Nije to za tebe; idi ti pod krušku, pa čuvaj krušku!“

Potom otide anđeo odande i dođe k onome drugom, što su mu ovce polje prekrile, i zamoli ga da mu udeli krišku sira, a on ga odbije govoreći: „Da ja delim svakome po krišku sira, ne bi toga bilo.“ Kad to čuje anđeo, prekrsti štakom, a to od ovaca prnu golubovi, pa onda reče onome bratu: „Nije to za tebe, idi ti pod krušku, pa čuvaj krušku!“

Najposle otide anđeo i najmlađemu, da vidi kako i on živi. Kad tamo, a on sa svojom ženom u šumi živi siromaški u jednoj kolibi. Anđeo zamoli da ga prime da prenoći, a oni ga sa svim srcem prime i stanu se moliti da im oprostimo što ga ne mogu dočekati kako bi želeli. „Mi smo“ vele, „siromasi ljudi.“ Anđeo im odgovori: „Ništa zato; ja sam zadovoljan s onim što ima.“

Oni onda šta će da rade? Žita nisu imali da mese pravi hleb, nego su tukli koru od kojekakvih drveća i od toga hleb mesili. Takav hleb umesi žena i sad za gosta, i metne ga pod crepnju da se peče, pak stanu razgovarati gosta. Kad posle oni ogledaju je li im taj hleb pečen, a to pod crepnjom pravi hleb, narastao ništa ti lepše, i digao crepnju nad sobom. Kad oni to vide, dignu ruke Bogu: „Hvala, ti Bože, te možemo gosta ugostiti!“ Pošto iznesu hlebac pred gosta, donesu tikvu s vodom, pa kad stanu piti, a ono u tikvi vino. Onda anđeo prekrsti štakom kolibu, i na onome mestu stvore se carski dvori, i u njima svega dosta.

Tada ih blagoslovi anđeo i ostavi onde, te su srećno živeli do svoga veka

Narodna pripovetka

„TEKSTILANA“
S U B O T I C A

Džakova, ponjava, kanapa,
tepiha i štof za nameštaj.

Prosjak

Išao sam ulicom: zaustavi me jedan star i oronuo prosjak, zažagrenih i suznih očiju, pomoderelih usana, u prljavim dronjcima... O, kako je siromaština gnusno ogledala ovoga nesrećnoga čoveka!

On mi je pružio svoju crvenu, otečenu, prljavu ruku: dršćući, zavapio je za pomoć.

Prevrnuo sam sve džepove; nisam pri sebi imao ni novčanika, ni saća, pa čak ni džepne marama; prosjak je čekao, a ruka mu se tresla. Sav zbunjen, ne znajući šta da činim, ja snažno stisnuh ovu prljavu i drhtavu ruku:

— Ne ljuti se, brate; nemam ničega pri sebi!

Prosjak upre u mene svoje razrogačene oči; njegove se modre usne nasmešiše, pa i on meni steže moje ozeble prste:

— Hvala ti, brate! reče mi on promuklim glasom. Hvala! Milostinja je i to!

I tada ja videh da sam i ja nešto dobio od svojega brata.

Ivan S. Turgunjev

Jedan prosjak stoji na ćošku i strašno kašlje. Jedan stariji gospodin nailazi i kaže:

— Prijatelju, ja sam lečnik. Da ću vam moju adresu, pa dođite kod mene, da vas izlečim, od ovog strašnog kašlja.

Prosjak uplašeno protivi se.

— Samo mi još to fali! Pa od ovog kašlja živim.

Pozor!

Mi našoj mušteriji nikada, ne damo staru robu, nego uvek najnoviju i najmoderniju!

BRAĆA

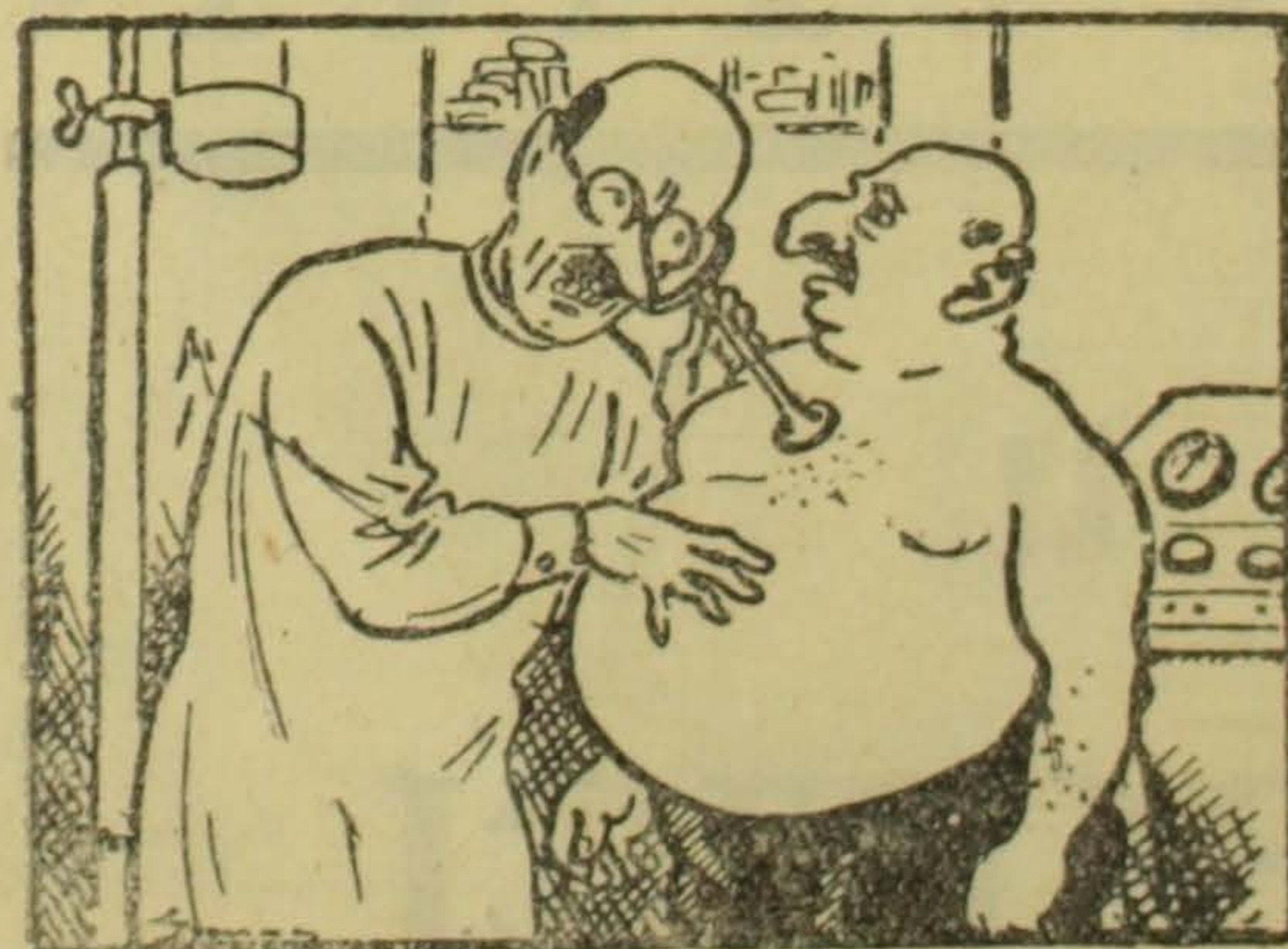
LITTMAN

u

SUBOTICI

Svetu se ne može ugoditi

Jedan čovek, idući iz varoši kući, jahao na magarcu, a njegov sin od desetak-petnaest godina, išao pored njega pešice. Susretne ih jedan čovek, pa reče: „To nije pravo, brate, da ti jašeš a dete da ide pešice; tvoje su noge mlađe.“ Onda otac sjaše s magarca, i posadi sina na njegov. Malo dalje sretne ih drugi čovek, pa reče: „To nije lepo, momče, da ti jašeš, a otac da ti ide pešice; tvoje su noge mlađe.“ Onda uzjašu obojica, i pođu tako malo, ali ih sretne treći čovek, pa reče: „Kakva je to budalaština: dva matora magarca na jednoj slaboj životinji! Pravo bi bilo da čovek uzme batinu, pa da vas obojicu stera.“ Onda sjašu obojica i pođu pešice: otac s jedne strane, sin s druge, a magarac u sredi. Sretne ih četvrti čovek, pa reče: „Ala ste vi čudna tri druga! Zar nije dosta da dvojica idu pešice? Ne bi li lakše bilo da jedan od vas jaše? Onda otac reče sinu: „Mi smo obojica svakojako jahali na magarcu, sad valja da magarac jaše na nama!“ Pa onda obale magarca na zemlju, te mu jedan sveže prednje noge, a dru-

Lečnik: Možete li dobro jesti?

Bolesnik: Kad mogu, kad nemogu.

Lečnik: Kad nemožete?

Bolesnik: Kad se dobro naručam.

gi stražnje, pa ga onda uzmu na kolac između sebe, i tako ga ponesu. A kad se ljudi koji su ih sretali i stizali, stanu se još većma smejati i čuditi, onda otac, ujedanput bacivši magarca na zemlju i počevši ga drešiti poviče: „Ta onaj je svaki čovek luđi od ovoga magarca koji hoće svemu svetu da ugoditi! Ja ću s mojim magarcem da činim kako sam i najpre po mojoj volji činio, a ljudi neka govore šta im je drago!“ Pa onda uzjaše na magarca, a sin pored njega pešice; i tako otidu kući.

Narodna pripovetka

Tamni vilajet

Bio jedan car, pa došavši s vojskom na kraj sveta, pođe u tamni vilajet, gde se nikad ništa ne vidi. Ne znajući kako će se natrag vratiti, ostave onde ždrebad od kobilica, da bi ih kobile iz one pomrčine izvele.

Kad su ušli u tamni vilajet i išli po njemu, sve su pod nogama osećali neko positno kamenje, a iz mraka nešto poviče: „Ko ovoga kamenja ponese, kajaće se, a ko ovoga kamenja ne ponese, kajaće se!“ Gdekoji pomisli: „Kad ću se kajati, zašto da ga nosim?“ a gdekoji: „Daj bar jedan da ponese!“

Kad se vrate iz tame na svet, a to ono sve bilo drago kamenje. Onda oni koji nisu poneli, stanu se kajati što nisu, a oni što su poneli, što nisu više.

Narodna pripovetka

Kovač pomada za lice (iz nađenjeda) je već više decenija najpoznatije sredstvo za ulepšavanje lica i za negovanje kože. Samo kratkovremena uporaba daje licu čudnovatu lepotu i finoću. Može se dobiti u svim apotekama, drogerijama i boljim trgovinama za parfimeriju.

Drogerija HERCL, SUBOTICA

Aleksandrova ulica 1.

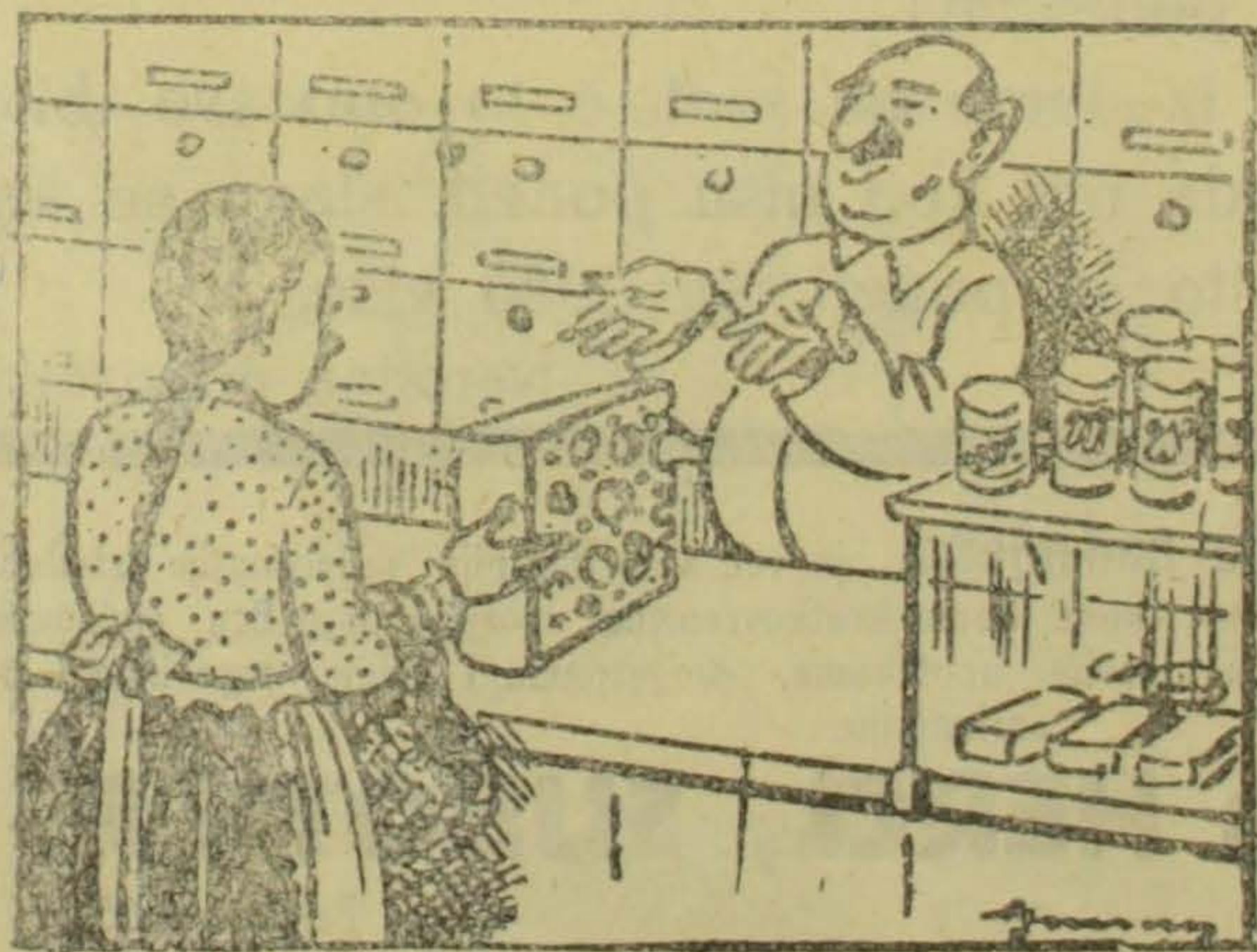
Broj Telefona 165.

Poštanske poručbine obavljaju se pouzecom.

U cara Trojana kozje uši

Bio jedan car, koji se zvao Trojan. U toga cara bile su uši kozje, pa je redom zvao berbere da ga briju, ali kako je koji išao, nije se natrag vraćao, jer kako bi ga koji obrijao, car Trojan bi ga zapitao šta je video na njemu, a berberin bi odgovorio da je video kozje uši; onda bi ga car Trojan odmah posekao.

Tako dodje red na jednoga berberina, ali se ovaj učini bolestan, pa pošlje svoga momka. Kad ovaj izidje pred cara, zapita ga car što nije majstor došao, a on odgovori da je bolestan. Onda car Trojan sedne, te ga momak obrije. Momak, brijući cara, opazi da su u njega kozje uši, ali kad ga Trojan zapita šta je u njega video, on odgovori da nije video ništa. Onda mu car da dvanaest dukata, i reče mu da odsad uvek dolazi on da ga brije. Kad momak otidje kući, zapita ga majstor kako je u cara, a on mu odgovori da je dobro, i da mu je car kazao da ga svagda on brije, i pokaže mu dvanaest dukata što je dobio, ali mu ne kaže da je u cara video kozje uši. Od to doba ovaj je momak jednako išao i Trojana brija, i za svako brijanje dobijao po dvanaest dukata, i nije nikome kazivao da car ima kozje uši. Ali ga najposle stane mučiti i gristi što ne sme nikome da kaže, te se počne gubiti i venuti. Majstor to opazi, pa ga stane pitati šta mu je, a on mu na mnogo zapitki-

Dučandžija: Kupite od ovog finog gospodskog sira.

Cura: Valjda ne mislite, da ću kupiti od takvog sira, gdje u jednoj kili ima pol kile rupa.

vanje najposle odgovori da ima nešto na srcu, ali ne sme nikome kazati. »A da mi je«, veli, »da kome god kažem, odmah bi mi odlaknulo.« Onda mu majstor reče: »Kaži meni, ja neću nikome kazati; ako li se pak bojiš meni kazati, a ti idi duhovniku, pa kaži njemu; ako li nećeš ni njemu, a ti izidji u polje iza grada, pa iskopaj jamu, te zavuci glavu u nju, pa tri puta kaži zemlji šta znaš, pa onda opet jamu zatrpaj.« Momak izabere ovo treće: otide iza grada u polje, pa iskopa jamu, te u nju zavuče glavu i tri puta rekne: »U cara Trojana kozje uši!« pa onda zagrne zemlju. I tako se smiri i otide kući.

Kad posle toga prodje neko vreme, ali iz one jame nikla zova, i tri pruta narasla lepa i prava kao sveća. Cobančad, kad nadju zovu, odseku jedan prut i od njega načine sviralu, svirala izdaje glas: »U cara Trojana kozje uši!« To se odmah razglasi po svemu gradu, a najposle i car Trojan sam čuje kako deca sviraju: »U cara Trojana kozje uši!«

Čuvši to, car Trojan odmah dozove ovoga berberskog momka, pa ga zapita: »More, šta si ti oglasio narodu za mene?« A on se siromah stane pravdati da nije nikome ništa kazao, ali da je video šta on ima. Onda car istragne sablju da ga poseče, a on se prepadne pa sve po redu iskaže: kako se zemlji ispovedio, pa kako je sad na onome mestu narasla zova, iz koje svaka svirala izdaje onakav glas. Onda car sedne s njim na kola i podje na ono mesto, da vidi je li istina; kad tamo, ali još samo jedan prut nadju. Car Trojan zapovedi da se načini svirala od onoga pruta, da vidi kako će svirati. Kad oni načine sviralu i počnu svirati, a svirala izdaje glas: »U cara Trojana kozje uši!«

Onda se car Trojan uveri da se na zemlji ništa ne može sakriti, pa onome berberinu oprostí život, i posle dopusti da svaki može dolaziti da ga brije.

Narodna pripovetka

„TEKSTILANA“
S U B O T I C A

Džakova, ponjava, kanapa,
tepiha i štof za nameštaj.

Zmija i seljak

Zmija življaše u rupi blizu kuće jednog seljaka. Ovaj, iz nekog sujeverja, i ako je često mogao, ne htjede da je ubije. Ali njegovo dete nehotice nagazi na zmiju, i ona ga ujede. Dete vrisne, a otac dohvati sekiru da ubije zmiju, ali ona se brzo uvuče u rupu: čovek joj je odsekao samo rep.

Seljakovo dete umre, i zakopaju ga pred kućom.

Posle nekog vremena seljak iznese pred zmijin stan hleba i soli, i počne zvati zmiju da se pomire. Ali zmija mu odgovori:

— Sve je uzalud, dragi komšija! Dokle god ti gledaš grob tvoga sina, a ja moj odsečeni rep, — medju nama ne može biti pravoga mira!

Naravoučenije: Ljudi koji jedan drugom veliko zlo učine, ako se kad i pomire, opet se neka jedan drugog čuvaju!

Po Dositeju Obradoviću

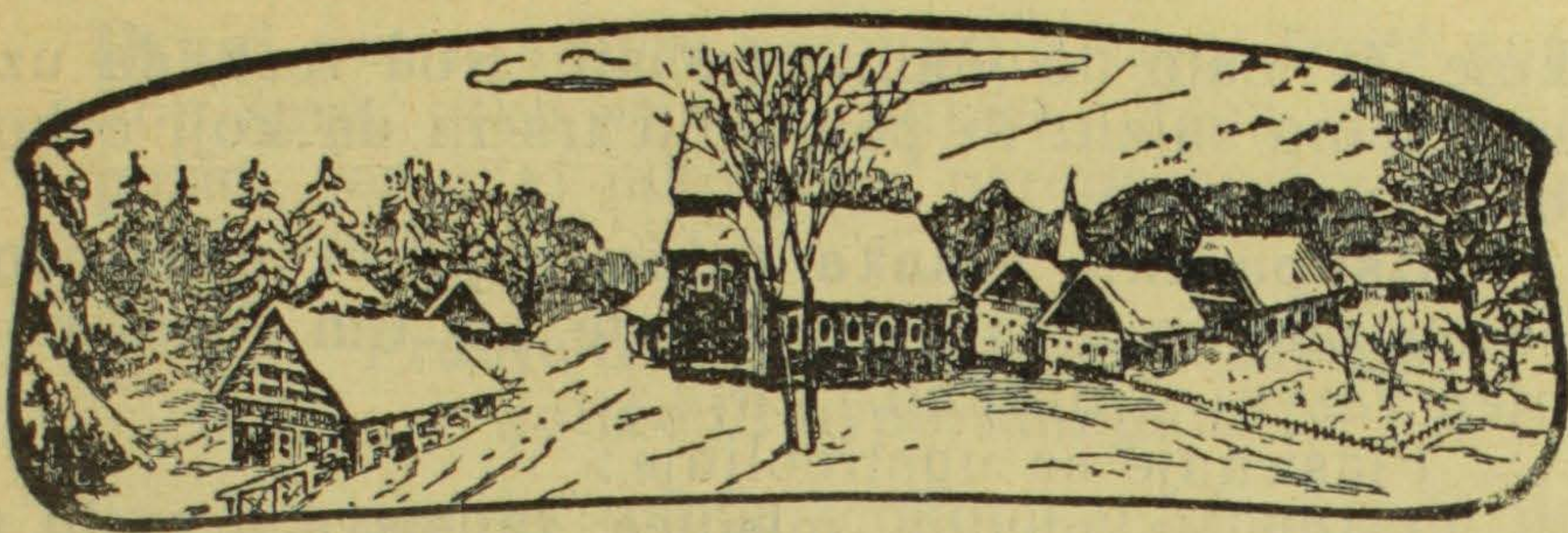

Mesar: Opalio sam ćušku cenzaru, jer me htio privariti i odmah me je tužio policiji.

Gazda: Dovraga, ala je jak taj cenzar!

Mesar: Ali ja sam ga udario.

Gazda: Dobro, dobro, pa baš zato je jak, kad posle ćuške imao je još snagu otić policiji.

VINOGRADARSTVO

Štete od zime u vinogradima

Gde je loza pozebla, treba rezati kasnije, nego se to obično čini, Lucnjeve ćemo obično vezati tek onda, kad vidimo hoće li pupovi tjerati ili ne (da ne trošimo badava vrijeme i materijal).

Mladje izdanke, koje inače režemo, ne ćemo na pozebnoj lozi odrezati, pogotovo ako ima nade da bi dali plod.

Pupovi, koji su u nutrini smedji, ti su propali. Zeleni su još dobri i živi. Drvo zarežemo nožem i vidimo po boji, da li je još zdravo (potamnijelo je propalo).

Rezidba u zeleno

Ovim se odstranjuju za vrijeme vegetacije suviše mladice ili samo vršci mladica, a time se pogoduje razvitku onih djelova, koji na tim ostaju t. j. razvoju groždja i rozgve.

Izlamanje neplodnih mladica. Kad su u proleće mladice narasle do 20 - 30 cm, to se vidi dali koja nosi plod ili ne. Sve neplodne mladice, mladice koje su istjerale iz starog drveta te jedna od onih, gde su dvije mladice potjerale iz istog pupa, imadu se odstraniti. Izlama se u proleće, kad se mladje prvi put veže. Kod izlamanja moraju se uvijek ostaviti one mladice, makar bile i neplodne,

koje će nam do godine trebati. Kod reza, da uz-
mognemo sniziti ili pomladiti trs ili da koji čokot
bolje uzgojimo.

Uštipavanje vršaka (pinsiranje). Pinsiranjem
se odstranjuje vršak mladice te se tim zaustavlja
njen razvoj u duljinu.

Pinsiranje se upotrebljuje:

1. da se plodne mladice zaustave u rastu u
duljinu te da se plod bolje razvije.

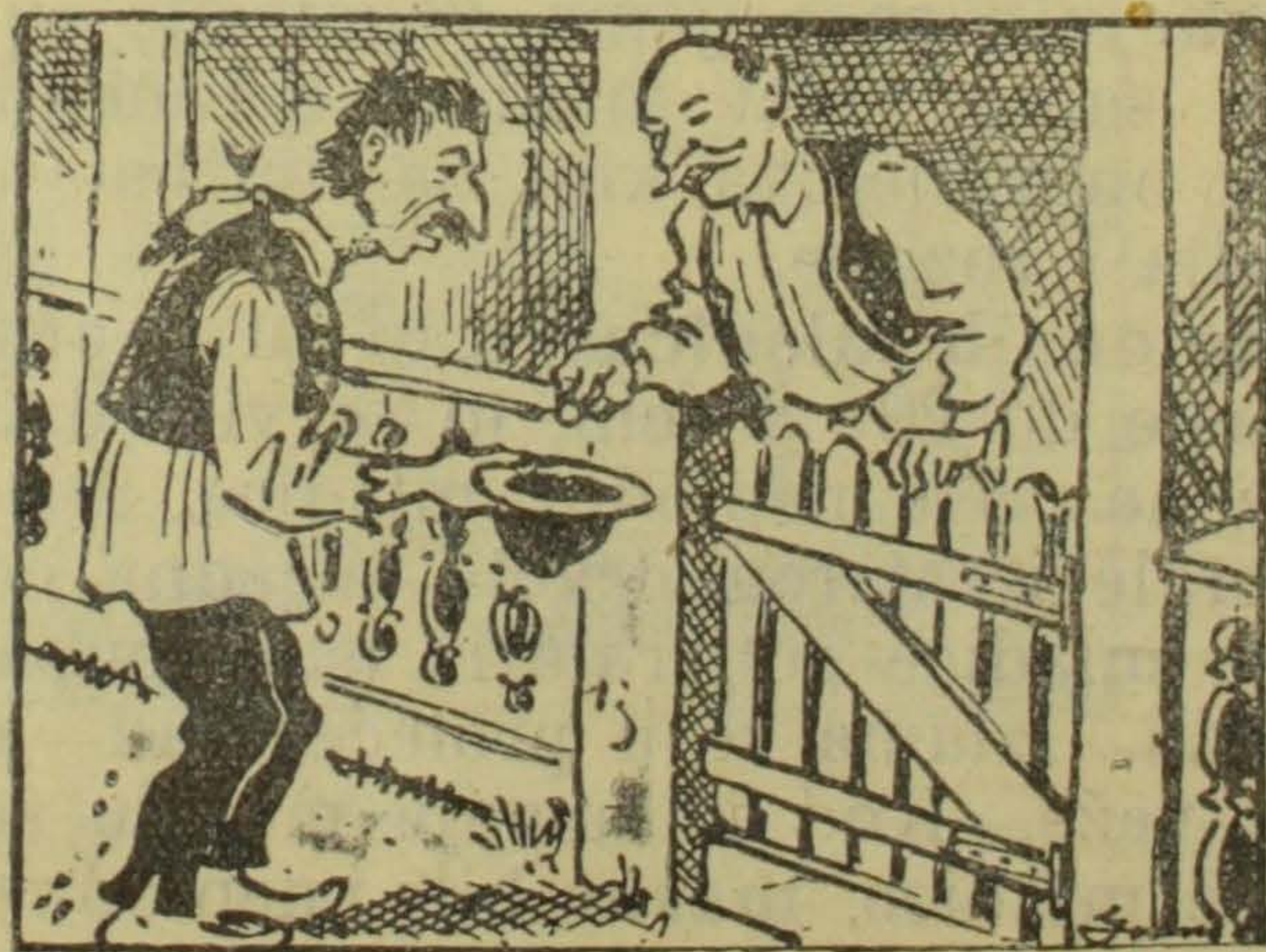
2. da se mladice na razliku, koji će nam do
godine trebati jače razviju, a napose da se pupovi
bolje izgrade.

Mladice, koje nose plod, obično se pinsiraju
više puta. Prvo se obavlja prije ili posle cvatnje.
Za vrijeme cvatnje neka se ne pinsira. Ovo se pin-
siranje obavlja nad drugim listom povrh najvišeg
grozda.

Drugo je pinsiranje, kad na pinsiranoj mladici
izraste nova mladica, a to je za 2 - 3 tjedna, to se
ona pinsira na 3—4 lista. Nakon ovog pinsiranja
razvija se nova mladica, pa se i ta pinsira na 2 lista,
pa tako da grozd imade sa sobom 7—10 listova.

Okapanje vinograda

Prvi put se okapa — plitko — prije cvatnje t.
j. koncem svibnja (maja), kad nije pogibao od mraza.

— Ako mi neće-
te dat malo nova-
ca za kruh učinit
ću tako nešto, za-
što ću se kajati
cilog vika.

A šta bi ura-
dio ?

— Primio bi se
kakovog posla.

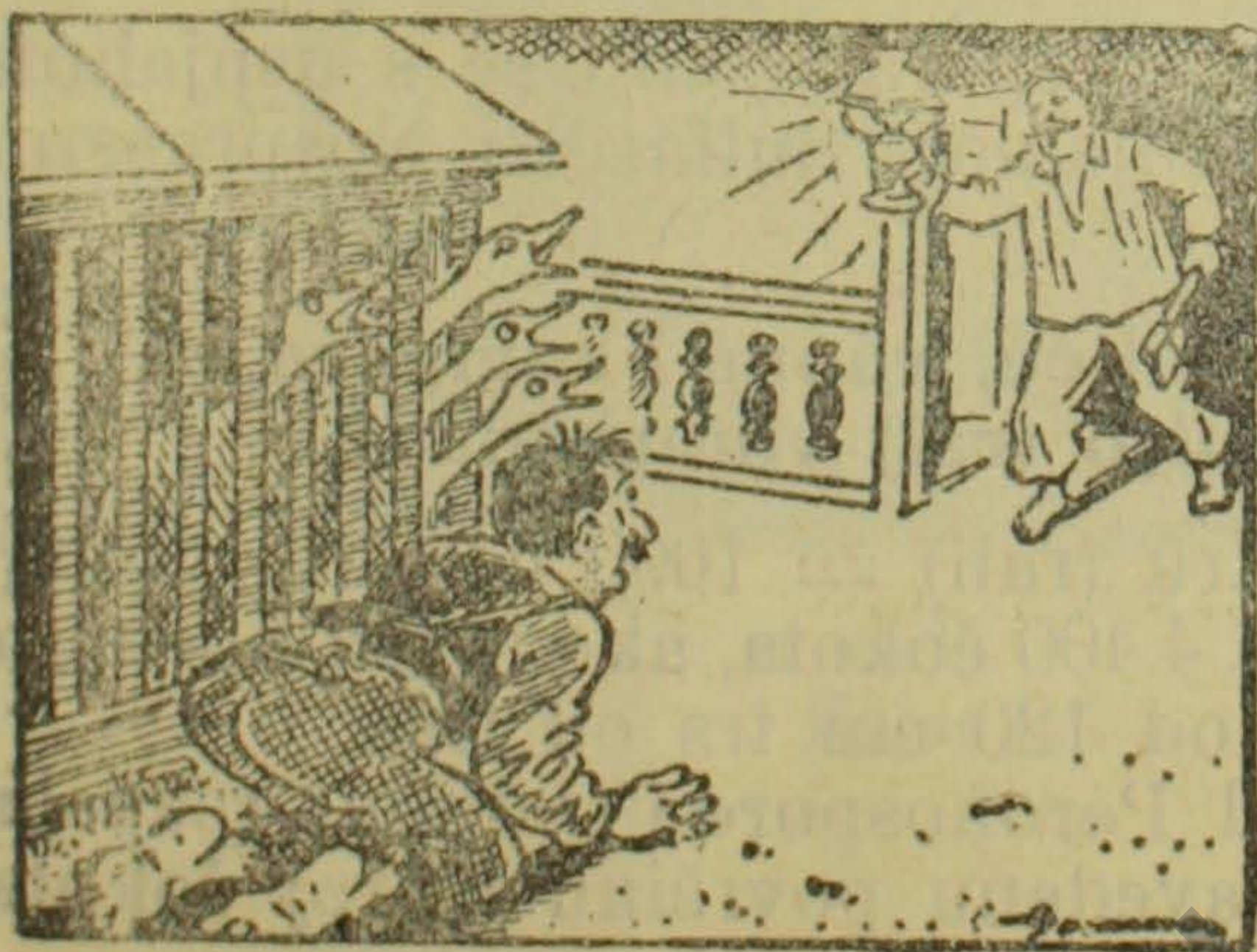
Drugi put u srpnju (julu) prije šare. **Treći put** nakon šare. Ako se treći put ne okapa, valja korov požeti, jer ovaj jako prija peronospori, a oduzima trstu hranu.

Pranje trsova rastopinom zelene galice ili hypermangana.

Za pranje trsova (čokota) u vinogradu protiv bolestima s uspjehom se rabi zelena galica 25–30 kg na 100 lit vode, kojoj se doda još 1 kg sumporne kiseline. Ovo treba obaviti svakako prije nego loza krene, dakle što ranije zimi, čim to vrijeme dopusti. Pomoću četke treba dobro oprati (namazati) cijeli trs, stablo i sve reznike i lucnje. Dobro je sredstvo i kalijev hypermangan. U 100 litara vode rastopi se 130 grama kalijevog hypermangana i 4 kg gašenog vapna. Rastopina mora se odmah upotrijebiti, jer se duljim stajanjem pokvari. Poslije rezidbe treba odmah sve groždje pokupiti i spaliti ili ga otpremiti kući i upotrijebiti za gorivo.

Kako se škropi i s kakvom rastopinom.

Škropiti se mora pravodobno i točno, najmanje dva puta, a prema potrebi i više puta. Prvi put kad su mladice dugačke 15 do 20 cm i to sa 0,75 postotnom rastopinom (tri četvrtine, do 1 kg modre galice na 100 litara vode) Drugi put 2–3 tjedna kasnije 1–1,25 postotnom rastopinom. Treći put

Nešto šuška u dvorištu. Gazda se probudi izadje i zapita:
— Koje tamo?
— Lopov ciganin odgovara: samo smo mi guske.

prema koncu mjeseca lipnja. No kod toga je mjerodavno vrijeme. U kišovitoj godini treba početi škropljenjem ranije, a i češće valja škropiti. U sušnoj godini može se kasnije početi sa škropljenjem i nije potrebno češće škropljenje — dakle do tri put.

Sumporenje.

I bolest zvana oidium napada sve zelene dijelove loze, dakle: mladice, lišće i groždje. Najveća je šteta na bobicama groždja.

Protiv ove bolesti možemo se braniti sa sumporenjem i preparatima, koji su poglavijo iz sumpora. Za sumporenje se uzima najfiniji i najčistiji sumpor, s kojim se napraše svi zeleni delovi loze. U krajevima, gde je zaraza od oidiuma velika, valja sumporiti najmanje tri put. Prvi put kad su mladice dugačke kojih 10 cm, drugi put pred cvatnju, treći put poslije cvatnje. Ako je možda zaraza jaka i za vrijeme cvatanje može, da se sumpori i za vrijeme same cvetanje. No sumporenje valja i češće poduzimati, ako postoji zato opasnost zaraze, sve do dozrijevanja groždja.

Osim sumpora upotrebljuje se natrijev thiosulfat, koji se miješa sa rastopinom modre galice. Na 100 litara rastopine modre galice uzima se 0.7 do 1 kg thiosulfata.

I kalijev permaganat se može upotrebiti i to na 100 litara vode 80 grama permanganata i 3 kg vapna, pa se stom rastopinom operu zaraženi grozdovi.

Od sumpornih preparata, koji se s uspjehom upotrebljuju, spominjemo: Sulfarol i Nosprasen i Sulikol.

Koliko treba galice, vapna i sumpora za jedno jutro (ral) vinograda?

Na jednom jutru (rali) = 1600 čet. hv. vinograda, nalazi se cca 4.400 čokota, ako je isti normlno sadjen u razmaku od 120 cm trs od trsa.

Za odbranu od Peronospore i Oidiuma (pepela) potrebne su za navedenu povišinu i broj čokota,

Kajanje...

zkv.h.019.rs

slijedeće količine materijala:

Za prvo škropljenje (prskanje), koje treba na svaki način obaviti prije cvatnje, trebamo 300 l 1% rastopine, t. j. 3 kg galice, 6 kg gašenog, ili 3 kg negašenog vapna.

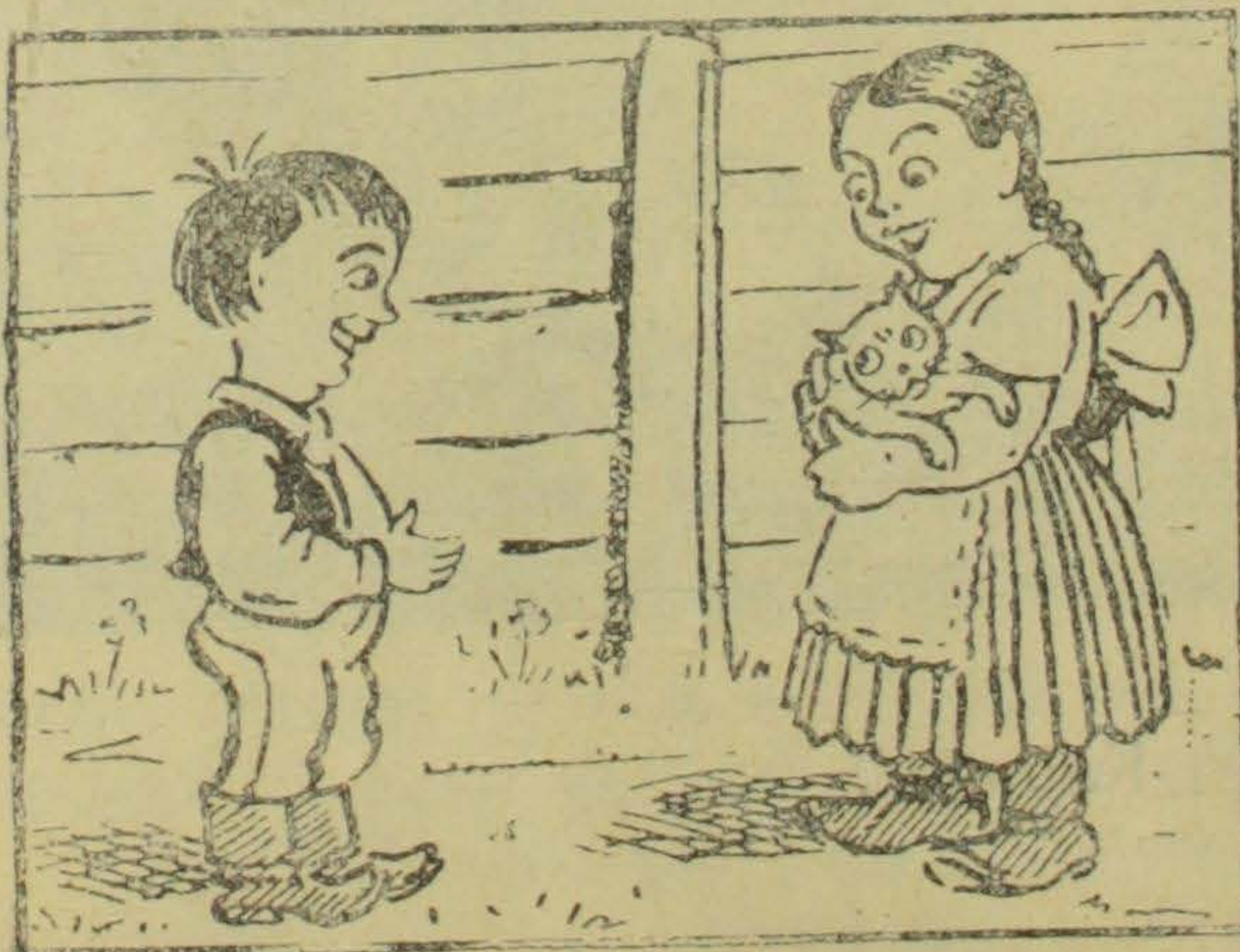
Za drugo škropljenje, koje se u lošem vremenu obavlja malo prije cvatnje ili za vrijeme iste, a najkasnije (kod povoljnog vremena) odmah iza cvatnje, trebamo 600 l 1½% rastopine, t. j. 9 kg galice, 18 kg gašenog, ili 9 kg ne gašenog vapna.

Za treće škropljenje, koje se preduzima iza cvatnje oko konca mjeseca lipnja (juna), trebat će 700 l 1½% rastopine, t. j. 10½% kg mod e galice, 21 kg gašenog, ili 10% kg ne gašenog vapna.

Za četvrto i svako daljnje škropljenje, koje se preduzima u slučaju pogibelji od peronospore, uzimaju se iste proporcije galice i vapna, kao i za treće škropljenje.

Sumporenje (prašenje vinograda sumporom) preduzima se prema klimatskim prilikama pojedinog vinogorja. U nekim krajevima sumpore po 3 puta, u drugim manje, a u nekim 4, 5 i više puta. Sumpori se prije ili posle škropljenja. Ovaj posao obavlja se sumporačama, mješinom ili prašilnicama.

Obzirom na broj prašenja i sa kakvim strojem se sumpori, varira i količina sumpora od 50 — 100 kg za jedno jutro.

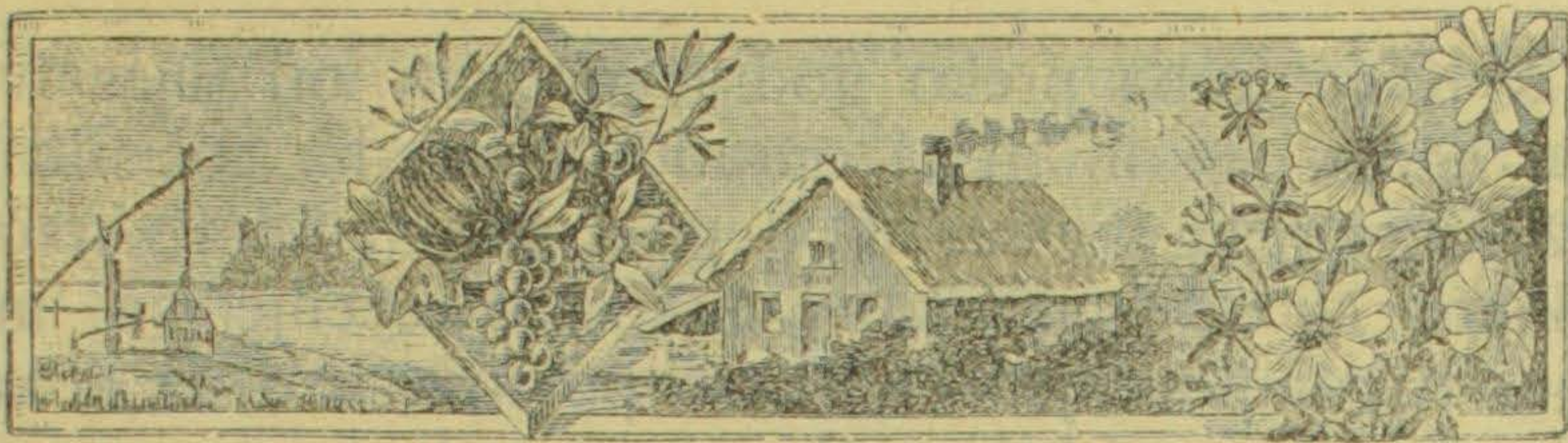

Marica: Ja jako volim male životinje. Da li i ti voliš Ivice?

Ivica: I ja volim!

Marica: Koju životinju najviše?

Ivica! Prase — kada je dobro ispečeno.

VINARSTVO

Čistoća u podrumu

Uzroci vinskih bolesti su mikrobi t. j. sićušni organizmi, koji se samo pomoću mikroskopa mogu vidjeti.

Mikrobi dospijevaju u vino ili od nečistog groždja ili od nečistih podrumskih bačava ili od nečistih prostora, u kojima se vino drži (vrionica, podrum). Dakle, da bi se ulazak mikroba u vino sprečio, neophodno je potrebno, da svaka stvar, koja dolazi u dodir sa groždjem, posudjem i vinom, bude vrlo čista pa čak i desinficirana, a tome na žalost naši vinogradari ne poklanjaju ni najmanju pažnju. Dobri podrumari još odmah po svršetku berbe ili zimi, kad dobije više slobodnog vremena i kad im se posudje od kome isprazni, operu i desinficiraju cijelo posudje, koje je upotrebljavano za vrijeme berbe, te ih do iduće berbe sačuvaju od pljesnivosti i olakšaju sebi posao oko njihovog čišćenja pred novu berbu.

Čišćenje posuda

1. Sve posudje i druge stvari, koje se malo preko godine upotrebljava, treba na suho izbrisati od prašine, po tom napuniti vodom i izbrisati četkom za pranje poda, zatim oprati vrelom vodom sa 4—5 posto sode, a to se dobije kad se 1 kg. sode (natrium karbonata) rastvori u 20 litara vode. Najposlije treba posudje dobro i višeputa isplahnuti čistom vodom, pa ih ostaviti da se ocijede.

2. Kace treba preko godine očuvati od pljesnivosti na taj način, što ih treba oprati i duge im očistiti od staloženog sreža i namaziti duge i dno iznutra krečnim mlijekom, kao što se zidovi kreče. Krečenje se može zamijeniti sumporenjem, a to se postiže, kad se u kaccama 3–4 puta godišnje pali sumpor ili sumporne niti, računajući 3 grama sumpora na hektolitar prostorne kace; u ovom slučaju treba kace držati zatvorene. Sumpor treba zapaliti u kakvoj posudi da ne bi kapao na dno od kace.

Kalijev bisulfit se jako upotrebljava već i kod nas. Rastvori se 100 grama ove soli u 10 litara vode i time se kaca dobro opere. Ako je kaca u vrlo lošem stanju, treba upotrebljavati rastopinu od 1 kg. ove soli na 10 litara vode.

3. Bačve i burad trebalo je sačuvati u čistom stanju pranjem odmah poslije posljednje berbe i sumporenjem, kao što je za kace preporučeno.

Kad se nema pri ruci parni kotao, onda treba ovo posudje oprati vrelom vodom sa solju, kalijevim bisulfitom ili sodom, upotrebljavajući isto onakve rastopine kao i za kace.

Ako nije nikako moguće oprati i osloboditi od neugodnog mirisa neko suviše pljesnivo ili kakvom stranom materijom zamazano posudje, onda je najbolje izvaditi dno i dobro ostrugati sve duge iznutra pa zatim posudu oprati.

— Kažu novine, da se digla cina žitu.

— Digle su se vrag ih odnio, lično sam otišao s njima u poresko zvanje...

4. Nove bačve, koje su tek sagrađene obično od hrastovog drveta, treba zapariti vodenom parom ili prati vrelom vodom sa solju ili pak krečnim mlijekom, kao što je već opisano. Ovo se radi zato, da nova bačva ne bi dala vinu loš okus ili neugodan miris.

Vrionica i podrum

Vrionica i podrum moraju biti čisti. U njima se ne smije pojavljivati pljesnivost, koja se razvija na vinskih bačvama te ove za kratko vrijeme propadaju propuštajući kroz duge u vino loš okus od pljesnivosti.

U ovim prostorijama treba održati izvjesu temperaturu, da bi se izbjegla suvišna vlaga, koja potpomaže razvijanje pljesnivosti. Osim toga, da bi podrum bio suh i da bi se mogao lakše čistiti, treba mu pod postaviti pločama ili bolje cementom i načiniti potrebne jarke za oticanje vode. Ali da bi se uništile klice od pljesnivosti i ostalih vinskih bolesti, treba podrum svake godine krečiti ili pomoću štrcaljke uštrcati mu zidove slijedećom rastopinom: treba načiniti krečno mlijeko rastvaranjem 1

Kod firme:

Braća

L I T T M A N

u

Subotici,

ima najveći izbor u pletenoj robi,
čarapama i rukavicama.

kg. negašenog kreča u 10 litara vode, pa njemu dodati zasebno rastvorenu modru galicu na malo vode, računajući 1 dio galice na 10 dijelova negašenoga kreča.

Krečenje se može zamijeniti sumporenjem podruma, a to se radi ovako: pomoću štrcaljke nakvase se vodom svi zidovi i strop podruma pa se zatim zapuše svi otvori i onda se zapali sumpor računajući 30 gr. sumpora na kubični metar prostorije.

Pravila za vrenje mošta

I. Ravnaj vrenjem mošta, da prodje dobrim putem do vina.

II. Pazi na toplotu mošta: hladan mošt ne će da vrije, dok će pretopli mošt preneglo povreti. Najbolja je toplota za vrenje 12—18° C.

a) Hladni mošt treba ugrijati, najbolje tako da jedan dio zagrijemo na 50° C.

b) Pretopli mošt (koji naglo vrije) treba hladiti, najbolje tako, da zračimo podrum i hladimo vrionike mokrim gunjevima i slično.

III. Trop treba potisnuti na dno, da ne dolazi odviše u dodir za uzdukom (da se ne zagrije i ukiseli — cikne).

IV. Ne zatvori, niti ne napuni odviše sud u kome vrije mošt.

V. Ustavi li se vrenje, tada prozračti mošt, promi-

— Je su li friška jaja? Nema u njima pilića?...

— Uveravam vas, da nema u njima pilića. To su sve pačija jaja...

ješaj čistim štapom da se digne groždje. (Pazi na toplotu mošta!). Ne provrije li mošt potpuno, vino će biti nestalno i mutno.

VI. Ne će li uzavrijeti mošt, dodaj mu nešto zdravog mošta, koji je već u burnom vrenju.

Na leškom putu, preko smrznute reke, nosi zadnje pomazanje umirućem.

VII. Od gnjilog i bolesnog groždja otoči mošt čim prije i tako prepuštaj vrenju.

VIII. Mošt slabijih vrsti groždja ili od gnjilog (bolesnog) groždja možeš prepustiti vrenju na tropu zdravih i plemenitih vrsti groždja.

IX. Vina, koja su predugo vrela na peteljka~~ma~~ tamnija su i trpskog ukusa. Zato je dobro groždje runiti. Crna vina tim su tamnija, što dulje vriju na kožicama

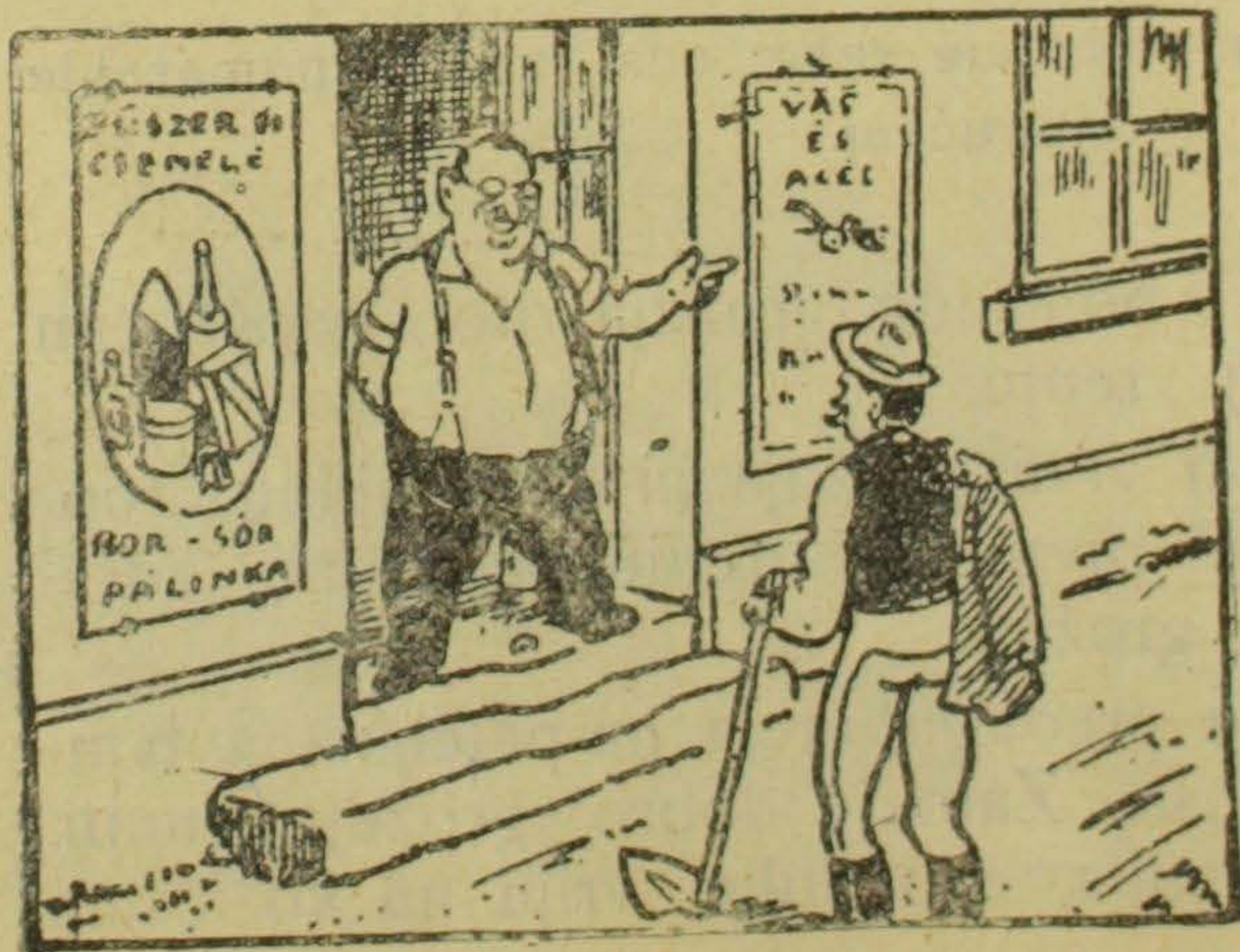
groždja. Na kožicama plemenitog groždja dobiju vina bolji buket (miris)

X. Najbolje je probodit vrenje mošta plemenitim kvascem (t. j. umjetno uzgojenim kulturama), koji se nabavlja u eono oškim zavodima (Zagreb, Maribor).

Postupak sa praznim bačvama da se ne zapljesnive

Dok je bačva puna vina ne imade opasnosti, da će se pokvariti i zapljesniviti. Najopasnije doba za bačvu je ono u kojemu ona stoji prazna i čeka novi prirod vina. U ovom periodu dogadja se vrlo često da bačva zapljesnivi te postaje nesposobna za uporabu. Kako je uredjenje i liječenje ovako pokvarene bačve mučan posao, treba pivničar velikom savješnošću, da nadzire svoje bačve u ono vrijeme, dok one stoje prazne. Da se uz mogujemo očuvati šteta, koje nastaju zapljesnivljenjem bačava, moramo znati koji je tome uzrok, pa ćemo se lako očuvati od ove neugodnosti u našem podruma renju.

Propis je racionalnog pivničara, da bačvu koja imade dulje vremena stajati prazna a iz koje je istočeno vino, dobro očisti. Čišćenje treba poduzeti ribanjem sa kefama i pranjem sa čistom vodom. Osušenu bačvu moguće je održati zdravom kroz dugu periodu vremena, ako se ista od vremena do vremena sumpori.

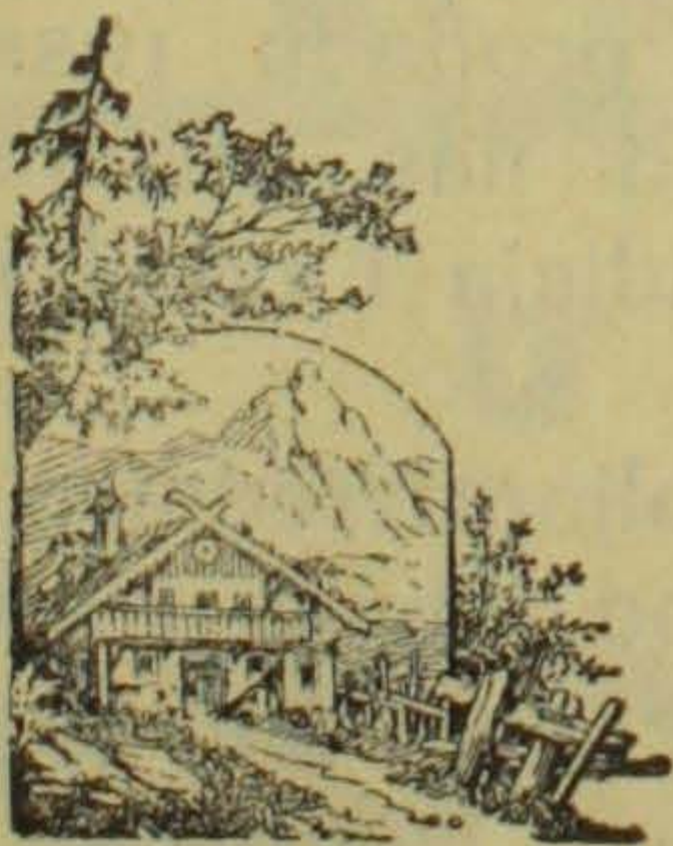

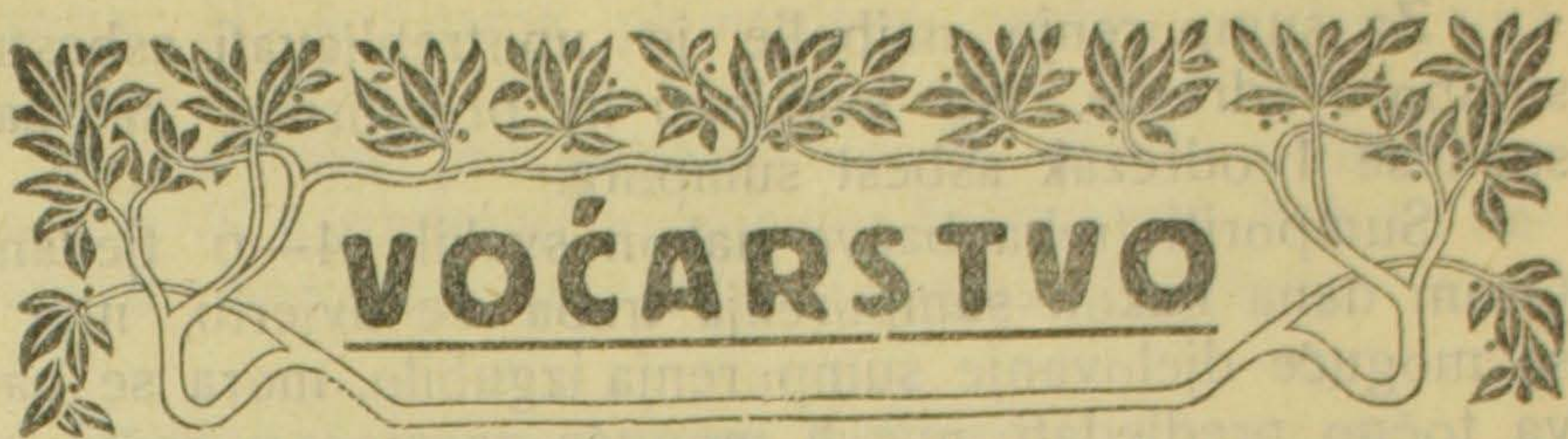
— Vi ste barem obećali, da će te platit dug, a vaš kum i sa obećanjem ostao je dužan...

Za sumporenje najbolje je upotrebljavati asbestne sumpore odreske. Na svakih 6 hl. prostornog sadržaja spali se 1 odrezak asbest sumpora.

Sumporiti treba bačve nakon svakih 4—6 tjedana. Osam dana nakon sumporenja treba se uvjeriti, nije li se moguće djelovanje sumporenja izgubilo, mora se bačva točno predledati, nije li moguće zaostao u bačvi kakav željezni čavao ili kakovi drugi željezni predmet, kojeg treba odstraniti. Ako li se djelovanje sumporenja nakon osam dana nije izgubilo, ostavlja se ona još mjesec dana na miru i onda opet sumpori. Uz ove mjere opreza moguće je i najveće bačve očuvati da ne zapljesnive.

Saznali smo, da u Dravskoj Banovini se sa znatnim uspjehom širi upotreba jednog sasvim novog fosfornog djubriva, izradjenog iz novo otkrivenih dalmatinskih fosfata. Ovo se djubrivo naziva fosfatna zgura, koja sadržaje oko 18% celokupne, oko 10% u limunskoj kiselini rastvorljive i oko 6% u vodi topive fosforne kiseline. Osobito znatni uspjesi pokazali su se kod gnojenja livade, gdje bio je donos za 75—100% veći, vinograda i Savinskog hmela (Golding). Isto tako voćari imali su vrlo ugodne uspjehe. Pošto pretstavlja ovo novo djubrivo domaći proizvod, njegove su cijene znatno niže od superfosfata. Pomenuto djubrivo proizvaja se u Tvornici hem. proizvoda u Hrastniku d. d., Celje, koja daje sve daljne informacije.

Smije li se voće držati u sijenu?

Da se voće drži u sijenu u prvom je redu pretpostavka, da je sijeno svježije i zračno. Odležano sijeno prenosi onaj poznati sijenu prirodjen miris i na plodove, te su osjetljive vrste u težim slučajevima za jelo nepodesne. Kod upotrebe posve svježeg sijena treba da se lakše „upali“ t. j. sijeno sa većim sadržajem vode podržaje dulje vremena t. zv. fermentacioni proces. Toplina opet povoljno djeluje na stanovito naknadno sazrijevanje plodova, ali u slučajevima gdje ne dostaje savjestan nadzor, pospješuje gnjilenje. Kruške, koje su uslijed bržeg sazrijevanja osjetljivije i podražljivije ne bi se smjelo držati i čuvati u sijenu. U ostalom treba spomenuti, da se samo posve suho i prozračeno voće smije ovako čuvati, jer svaka kap vlage doprinosi ugrijanju sijena. Sijeno mora slobodno ležati, ne smije se dakle u tu svrhu čuvati u zatvorenim prostorijama, jer samo suho i zdravo sijeno može se upotrebiti za spremanje voća.

Sabiranje sjemena od jabuka i krušaka

Radi razmnožavanja jabuka i krušaka za sve naše rasadnike, traži se mnogo divljaka za kalamljenje.

Kako državni voćni rasadnici za sada nisu u stanju da potrebu podmire, trebalo bi da se i sami poljoprivrednici pobrinu za sabiranje sjemena od jabuka i krušaka i da to sjeme prodadu rasadnicima, pošto divljih jabuka i krušaka kod nas ima po lugovima i šumama dosta, koje dobro radjaju i od kojih se najbolje sjeme za sisanje dobiva.

Većina naših poljoprivrednika misli, da ih nabavka sjemeja ili divljaka od jabuka i krušaka sa strane jeftinije košta, no što će oni sami proizvesti. To nije istina! Jer jedno lice može za jedan dan da skupi, nabere 100

**Ako hoćete da imate dobre
čarape, kupuite**

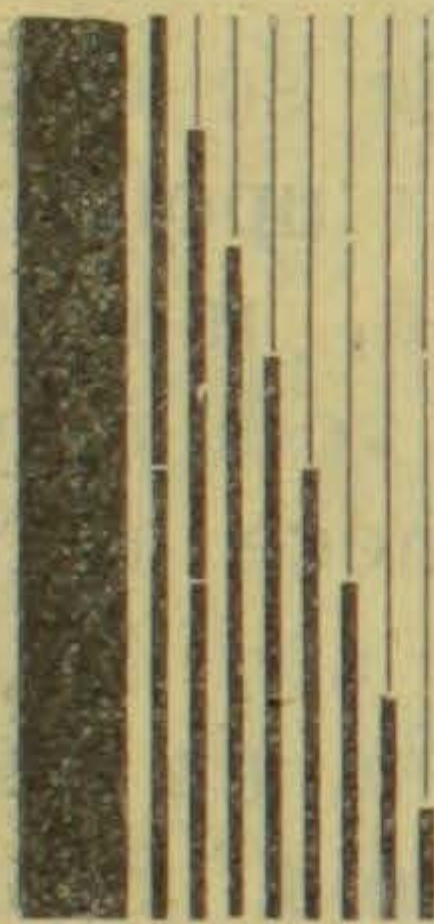
„ELBEO“

č a r a p e. (Svetska marka)

I to,

Jedino se može dobiti

kod firme:

BRAĆA

LITTMAN

u

Subotici

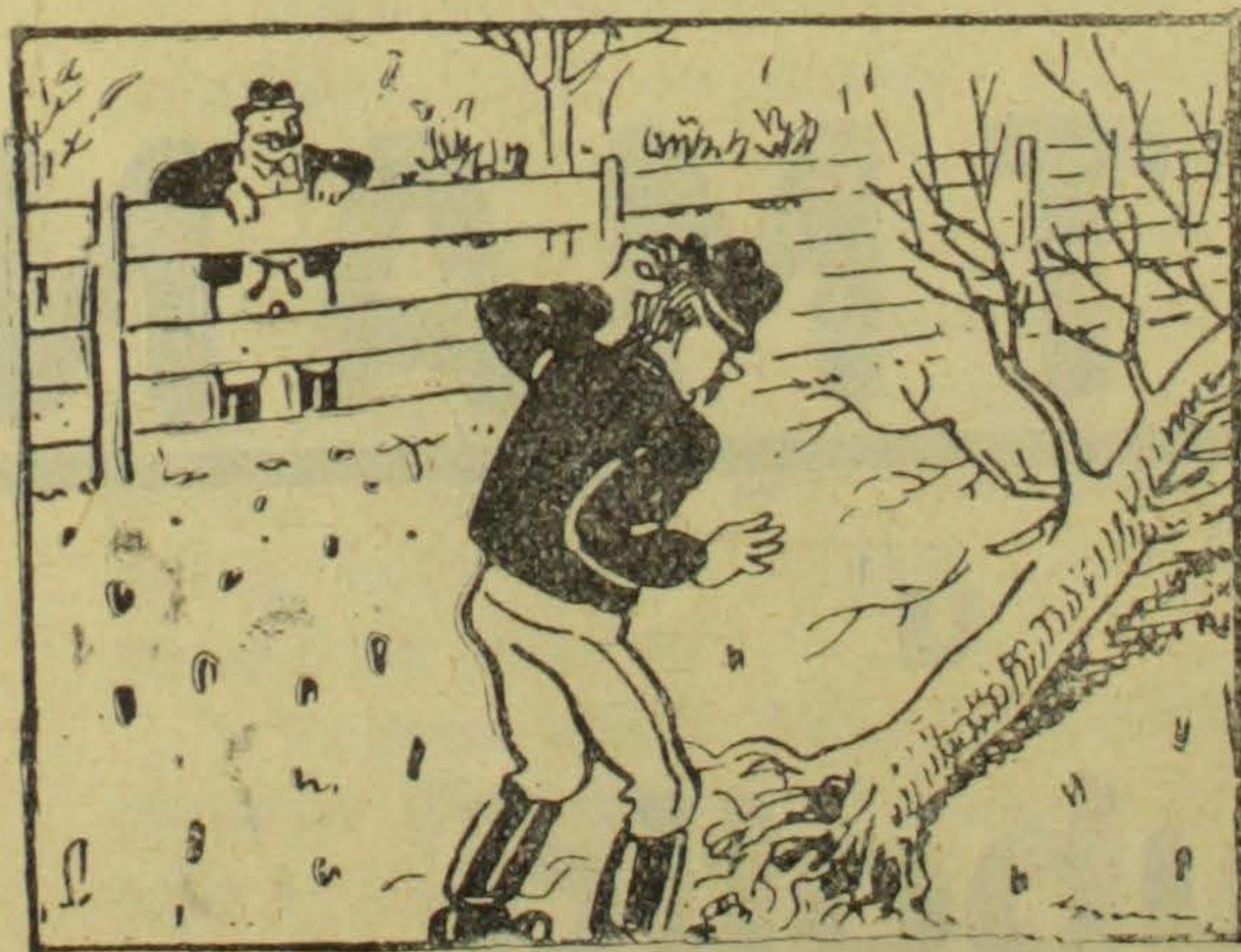
kg. divljih jabuka i krušaka, kad s jeseni sazru. Od ovih 100 kg. divljaka može da izvadi do 3 kg. sjemenja, a jedan kg. sjemenja sa strane nabavljen košla najmanje 120—130 dinara a i više.

Najlakše se sjeme od divljaka vadi na ovaj način :

Kad divljake s jeseni sazru, pokupe se, pa ili se odmah tucaju ili ostave da ugnjile. Ako se tucaju, to se vrši u koritu, da se sjeme ne bi zgnječilo. Kada se divljake stucaju pomiješaju se s vodom i izmuljaju, zatim kroz rešeto sjeme izdvoji i ispere u vodi. Izdvojeno sjeme i i se odmah s jeseni posije ili čuva do proljeća u vrećicama na zračnom mjestu. Meso se od divljaka strpa u kakav sud i poslije tri nedjelje može se peći rakija.

Marmelade od sitnog voća

Kod nas propada mnogo sitnog voća, koje se daje lako i jeftino preraditi u marmelade i to bez upotrebe sladora U tu svrhu se uzimaju ogrozdi, kupine, maline, bazgove bobulje, brusnice i sl. Namoče se u vodi i kuhaju do stanovite gustine. Još vrući sok se meće u čiste i sterilizovane boce. Boce (stakla, flaše) se sterilizuju tako, da se operu i metnu u lonac sa vodom, na dno lonca metnemo nešto sijena i grijemo do vrenja. Boce neka stoje barem 10 minuta u vrućoj vodi. Još vruće boce punimo vruće ukuhanim vrućim sokovima i dobro

Sused : — Ne žalosti se komšija za jedno stablo, kada oni u Našicama ne brigaju ni za šume...

začepimo zdravim (prokuhanim) čepovima. Prije potroška zasladimo svaku bocu sa par kocaka šećera.

Kiselasto voće

je dobro protiv zubnog kamena. Kamen, koji se hvata oko zubiju otapa se u kiselini voća, stoga je dobro griskati plodove i držati ih neko vrijeme u zubima.

Šljiva

Burad od ulja može se upotrebiti za vrenje šljiva.

U slučaju pomanjkanja bačava, gdje bi se mogla šljiva da spremi i da prevrije, mogu se u tu svrhu upotrebiti i bačve od ulja, samo ih treba u tu svrhu i prirediti. Ne bi bilo nikako dobro, kad bi u bačve od ulja, koje možda još i pali, samo nabacali šljivu. Sva bi šljiva dobila ukus po tom ulju, a taj ukus nije nikako ugodan.

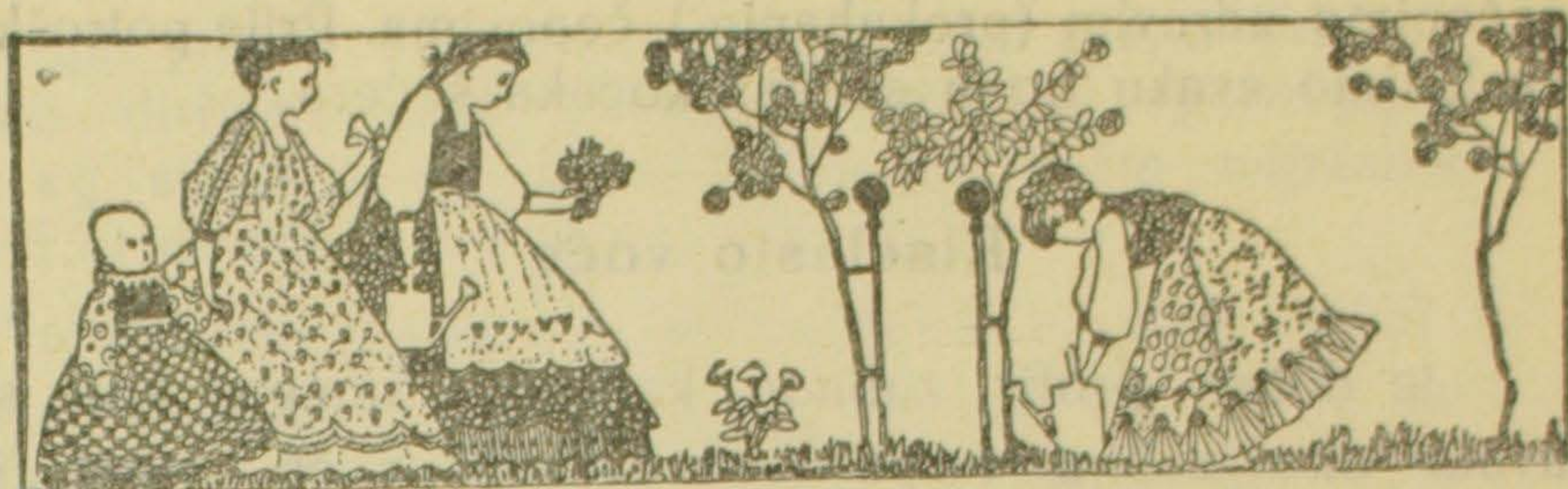
Da se bačve od ulja prirede za spremanje šljive, valja bačvu na slijedeći način pripremiti. Uzme se 2 do 3 kilograma sode i ta se uspe u 20 do 25 litara vode. Ta se voda pusti da zakuha i kad je to gotovo, ulije se u bačvu i začepi bačva. Primjećujem, da je ta količina određena za bačvu od 100 litara, a za veću bačvu uzet će se razmjerno više. Ta se bačva kotrlja od prilike pol sata, a onda se voda izlije van. Ako bačva još zaudara po ulju, valja taj postupak ponoviti. Nakon toga valja bačvu po nekoliko puta isprati s čistom vodom. Ovako priredjena bačva može se upotrebiti za prevarivanje šljiva.

Pletene robe, čarapa, u najvećem izboru i najjeftinije mogu se dobiti kod firme:

FARAGO STEVANA, Subotica

Palata : Labor

Specialna radnja pletene robe i čarapa.

LIVADARSTVO

Važnost livada

Još prije 100 godina rekao je Schmerz: „Dobre su livade potpora stočarstvu, pomoć poljodjelstvu, bogatstvo gospodara, a zlato svakog seljačkog posjeda, a zločeste su livade ruglo posjedu i posjedniku, nesreća stočarstvu, a teret poljodjelstvu.“

1. Iz livade dobivamo potrebnu krmu za stoku. Ova je glavna hrana našim preživačima i konjima, pa bilo u zelenom ili suhom stanju.

2. Livada daje jeftinu krmu, jer su troškovi produkcije mali.

3. Livade podržavaju hraniva na oranicama dapače ih sa hranivima obogaćuju.

„Livada je mati oranice“. Sa livada putuje trava bilo u zelenom bilo u suhom stanju u staju, a odavle u obliku gnoja opet na oranicu, čime se dovoda hrana, tako da usjev na oranicama može da donese dobar prirod.

Poljodjelstvo i livadarstvo su dakle u uskom odnošaju.

Smjese djetelina i trava

Preduosti sijanja smjese djetelina i trava jesu sljedeće:

1. Smjesa crvene djeteline sa travom jest sigurnija u prirodu nego li sama djetelina naročito u vlažnim go-

dinama, kad se slabije razvijaju djeteline, dok se u ovom slučaju bolje razvijaju trave. Isto vrijedi kad je proljeće hladno, jer se i tada djeteline sporije razvijaju

2. Smjese su sigurnije u slučaju da razne štetočine i bolesti napadnu djetelinu. Tako znamo da miševi običavaju djetelište sasvim prorešetati, tako da od djeteline vrlo malo ostane. U tom slučaju trave ostaju i one donesu dobar prirod.

Isto tako djetelinu može da uništi vilina kosa, koja na trave ne ide.

3. U sušnim godinama škodi opet travama, dok se djeteline, koje imaju duboko korjenje razvijaju normalno.

4. Djeteline siju se u žitarice, koje često i polegnu pa uguše djetelinu, dok se trave ne uguše jer su niske i tu onda trave donose dobar prirod.

5. Smjese djeteline i trave jednoličnije izrabljuju zemlju.

6. Na zemljama, na kojima se sije djetelina, može u smjesi sa travama doći i prije nego li je to običaj (svake 7 godine).

7. Košnja i sušenje js lakše.

8. Ishrana je racionalnija.

9. Od same se djeteline sloka napuhne, dok kad je ona u smjesi sa djetelinom, to se ne događa.

Djetelina se sije

1. U smjesi sa talijanskim ljuljem i to 75% crvene

— No vidi, ovo ludo kuče! Misto zeca lopova vala.

djeteline i 25% talijanskog ljulja to znači oko 10 kg. crvene djeteline i oko 6.5 kg. talijanskog ljulja. (Na 1 jutro računajući cca 14 kg. crvene djeteline, odnosno 30 kg. talij. ljulja).

2. U smjesi sa 40% talijanskog ljulja.

3. U smjesi sa 10% talijanskog ljulja.

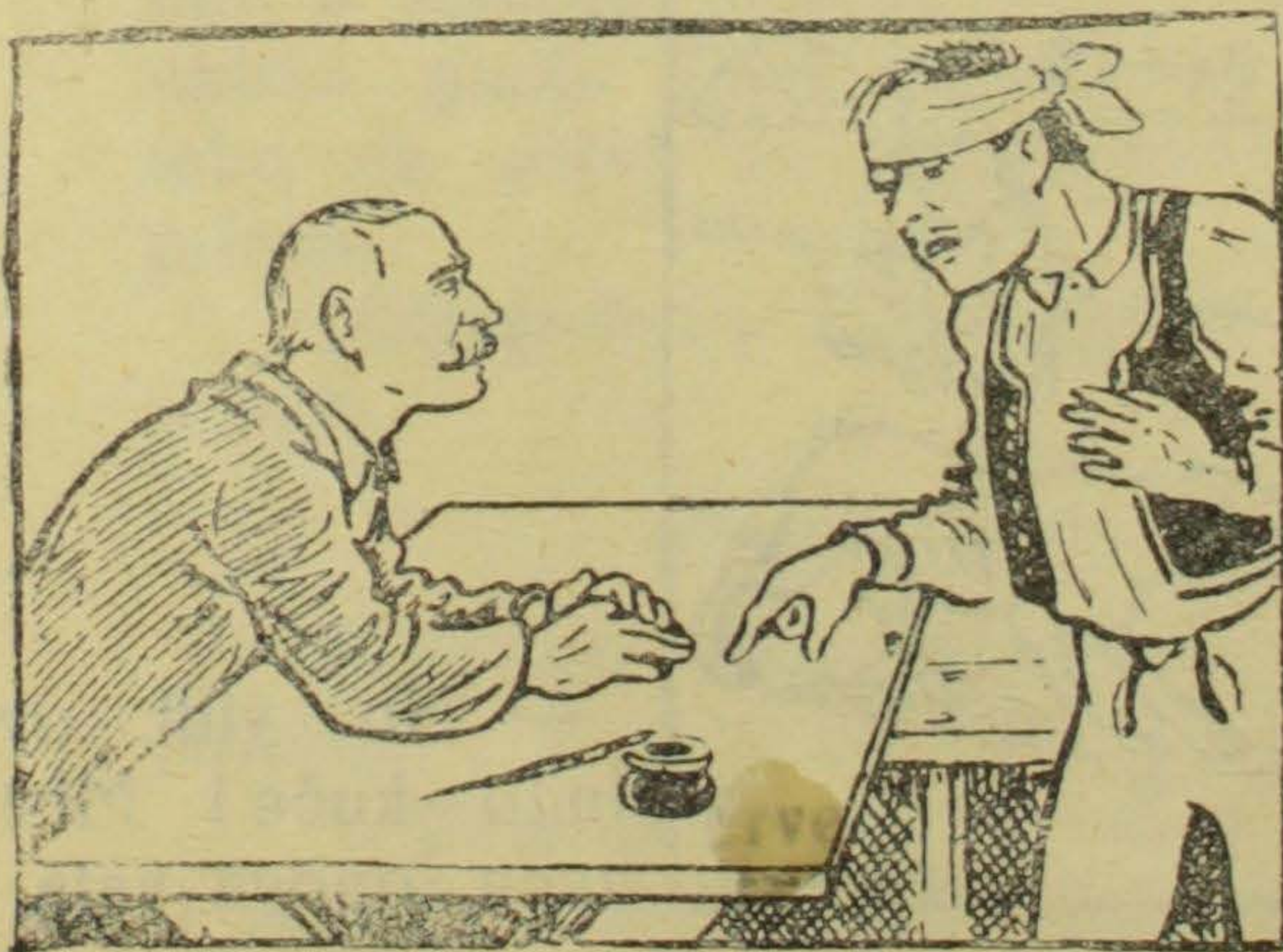
4. U smjesi sa mačjim repkom i talijanskim ljuljem i to crvene djeteline 60%, mačjeg repka 20%, i talijanskog ljulja 20%.

5. Na vlažnim zemljama crvene djeteline 75% i 25% mačjeg repka.

Poboljšanje livada i pašnjaka

Zadnja statistika kaže, da u Jugoslaviji imade 3,163.379 jutara livada a 7,274.947 jutara pašnjaka. Livade daju vrlo slab prirod nekih 15 q, a pašnjaci gotovo ništa. A i kako bi dali, kad se za njih nitko ne brine, prepušteni su sami sebi. Naš gospodar dolazi na livadu par dana prije košnje. Ipak moramo da ponovimo da je: Livada majka oranice, pa stoga valja livadama posvetiti veću pažnju nego li do sada. Nije dovoljno samo livade očistiti od mravinjaka i krtovinaca i tu i tamo pognojiti umjetnim gnojem te proći branom, već je potrebno da se livade od vremena do vremena proparaju posebnim ratilima, koje nazivljemo skarifikatorima.

Skarifikator odstranjuje mahovinu, koja je najveći

— Tko li je razbio glavu nesretni Joso?

— Žene, koje se bore za svoja prava.

Svaki napredni poljedelac
treba da znade, da je

Fosfatna zgura

najjeftinije fosforno djubrivo.

Bez gnojenja sa fosforom nema uspjeha, pošto tvori fosforna kiselina pored kalija i azota najvažniju hranu za svaku biljku.

Pošto uopće naša zemlja nema zadostne množine fosfora, trebamo fosfora još pridodati! Kao napredni i štedljivi poljoprivrednici dodat ćemo vazda našoj po fosforu gladnoj zemlji najjeftinije fosforno djubrivo i to

Fosfatnu zguru

koju proizvadja u našoj državi iz domaćih sirovina

Tvornica Hemijskih Proizvoda u Hrastniku

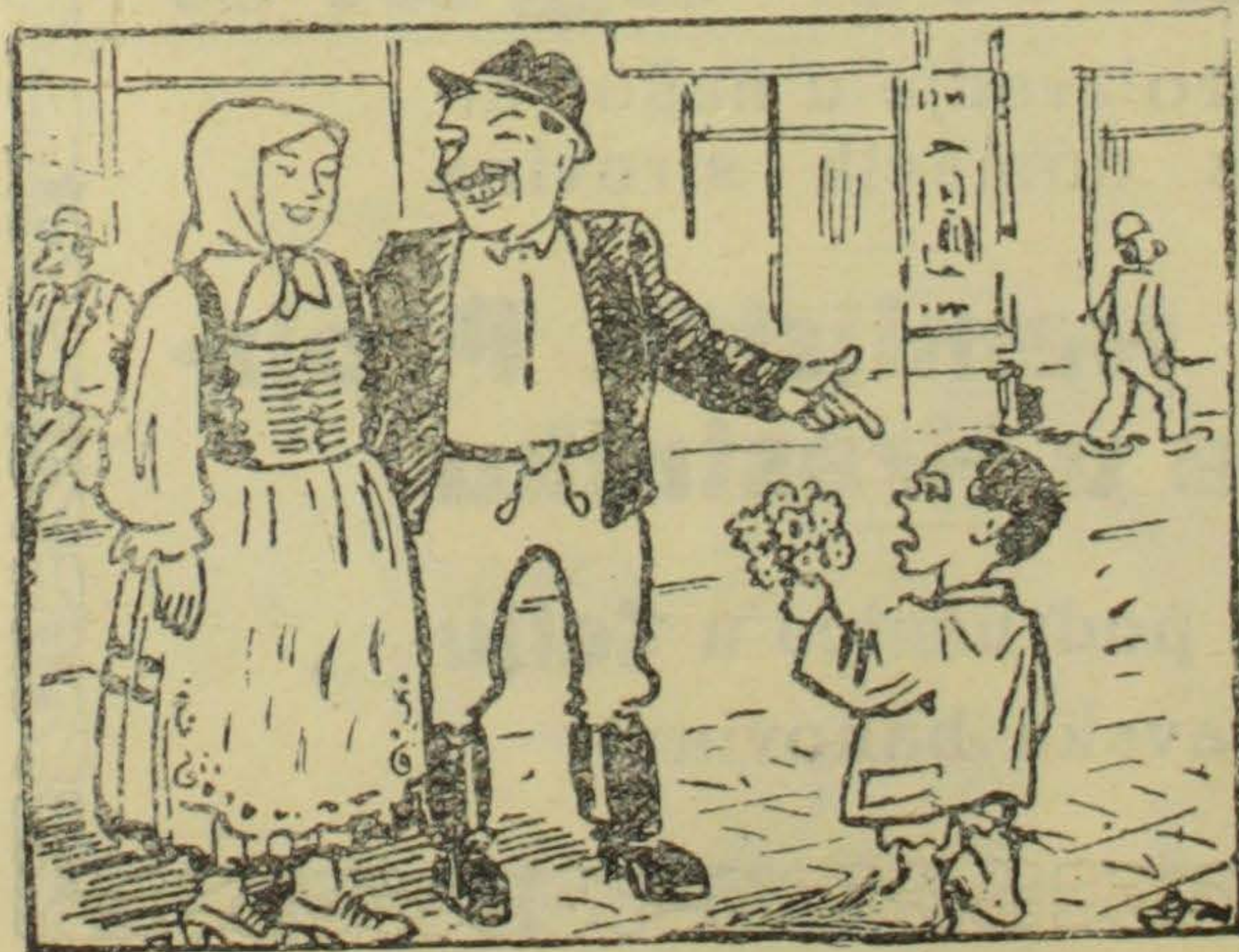
i njena podružnica u Celju
(Dravska banovina).

šletnik naših livada, jer preči da u zemlju zadje zrak, voda, toplina, umjetna gnojiva itd. Često se spominje od kolike je važnosti zrak za biljno korijenje, pa to vrijedi i za trave, koje trebaju najveće količine zraka a i topline i vlage. Ako nema ovih čimbenika, dakako da je onda i život u zemlji slab. Bakterije ne mogu da se razvijaju, a bez baratanja ne može se poništiti ma kakav život u zemlji.

I baš zato najbolje služe livadni skarifikatori.

Negdje se upotrebljavaju brane, koje služe za vlačenje polja i livada. Na ovaj način ne mogu se postići zadovoljavajući rezultati, pošto brane ne mogu svojim tupim i kratim čavlima, makar bile i opterećene kamenjem, razrezati tratinu, a niti brane sa lancima, koje su se do danas smatrale kao specijalne brane za livade, ne odgovaraju potpuno svrsi iz istih razloga. One razaraju krtičnjake i mravnjake, ali ne mogu isčupati mahovinu, a nisu niti uređene za čišćenje od mahovine, starog korjenja itd. kod samog rada. Prozračivanje livadne tratine jednoličnim dubokim paranjem nije moguće s njima do temelja provesti i zato nisu one za praktičnog poljodjelca od tako velike važnosti kao skarifikator.

Prokušani moderni livadski skarifikatori i strojevi za odstranjivanje mahovine Ara, Červinka, Matouch, koji odgovaraju svim navedenim uvjetima, bacaju isčupanu mahovinu i korijenje na livadi na kupe i dubljina rezanja njihovih specijalnih dugih čeličnih noževa može se

— Kupite cvića, otac mi je zalvoren, mati mi leži u bolnici, a ako neću odnet kući dosta novaca, jako će me istući kod kuće moji — roditelji.

regulirati. Ovi livadski skarifikatori i strojevi za odstranjanje mahovine upotrebljavaju se godišnje u tri razne periode: u proljeće prije vegetacije trave, onda nakon

Narodjenje Isusa Krista

prve košnje sijena i rajpodesnije: cijelu jesen poslije košnje olave.

Ove strojeve proizvode jedine za livadske strojeve specijalizirane tvornicu firma Jan Červinka, Praha, Čehoslovačka, vodi na stalnom skladištu, kao glavni zastupnik za Jugoslaviju firma Jaromir Parik, trgovina poljoprivred-

nih strojeva „Slavia motor“, Radišna ulica 2.

U svim boljim gospodarstvima ne računa se više s time da livada nastaje sama od sebe, da se pusti iza usjeva nepreorana oranica i da se tu nasele trave. Danas valja livade zasijavati, valja ih negovati, a nakon nekoliko godina nadosijavati. Ovo se nadosijavanje najuspješnije provede, ako se skarifikatorom ispara livada i onda s travom zasije. Isto je tako vrlo dobro, ako se nakon što je umjetni gnoj posipan, propara sa skarifikatorom.

Gnojidba livada

Teška se srca livadama daje stajski gnoj, jer ovaj spada u prvom redu na oranice, ali za to možemo gnojiti livade s umjetnim gnojem. One će nam biti za to zahvalne i dozest će nam obilan prirod.

Za livade dolazi u obzir superfosfat i kalijeva sol i to 150 kg. superfosfata i 100 kg. 40% tne kalijeve soli. Vrlo je uputno, da se daje i 75 kg. vapnenog dušika.

Superfosfat i kalijeva sol sipa se u jesen ili u proljeće a vapneni dušik u proljeće.

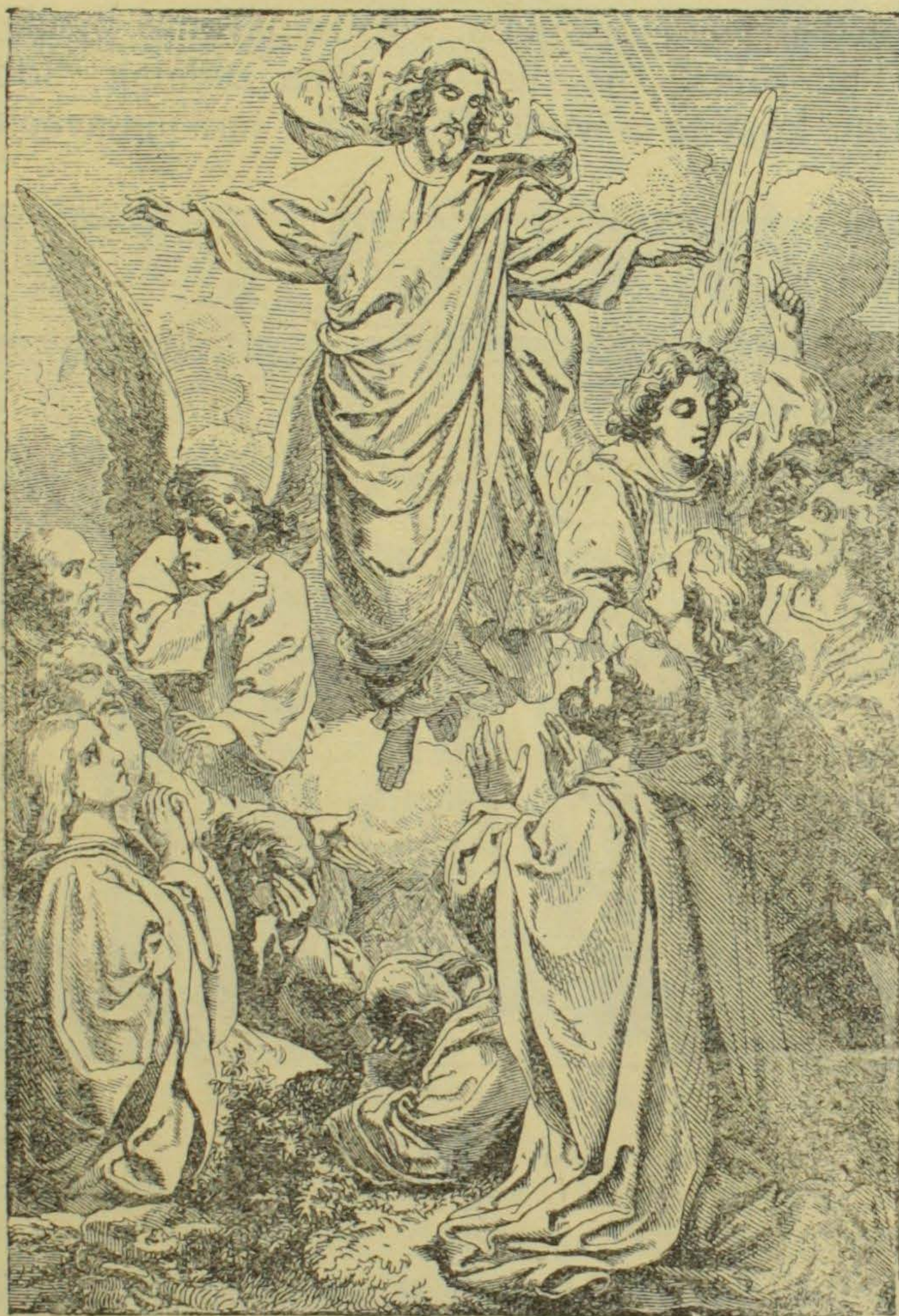
Mjesto rečenih umjetnih gnojiva s velikim se uspjehom upotrebljuje na livadama smjesa KAS ili Nitrofoskal i to 250 kg. na 1 jutro, koje valja posipati u jesen ili u proljeće.

Toplo preporučamo, da se livade u proljeće nakon sipanja umjetnog gnoja dobro prodriljaju.

Udešavanje vlage na livadi

Većinu naših livada možemo uvrstiti u red kiselih, t. j. kod svih prevladjuju kisele trave. Ove trave ne samo da nemaju nikakvu hranivu vrijednost, već su neposredno i škodljive za stoku. Kisele trave svojim oštrim lišćem izazivlju kod stoke zapaljenje organa za probavu. Stoka hranjena kiselim travama mršavi i slabi. Naveli smo da kisele trave traže mokre livade, zato treba da je prva briga gospodara, da svoje livade odvodjenjem oslobodi od suvišne vode. Pošto korijenje livadskih trava ne prodire tako duboko u zemlju kao korijenje usjeva, ne

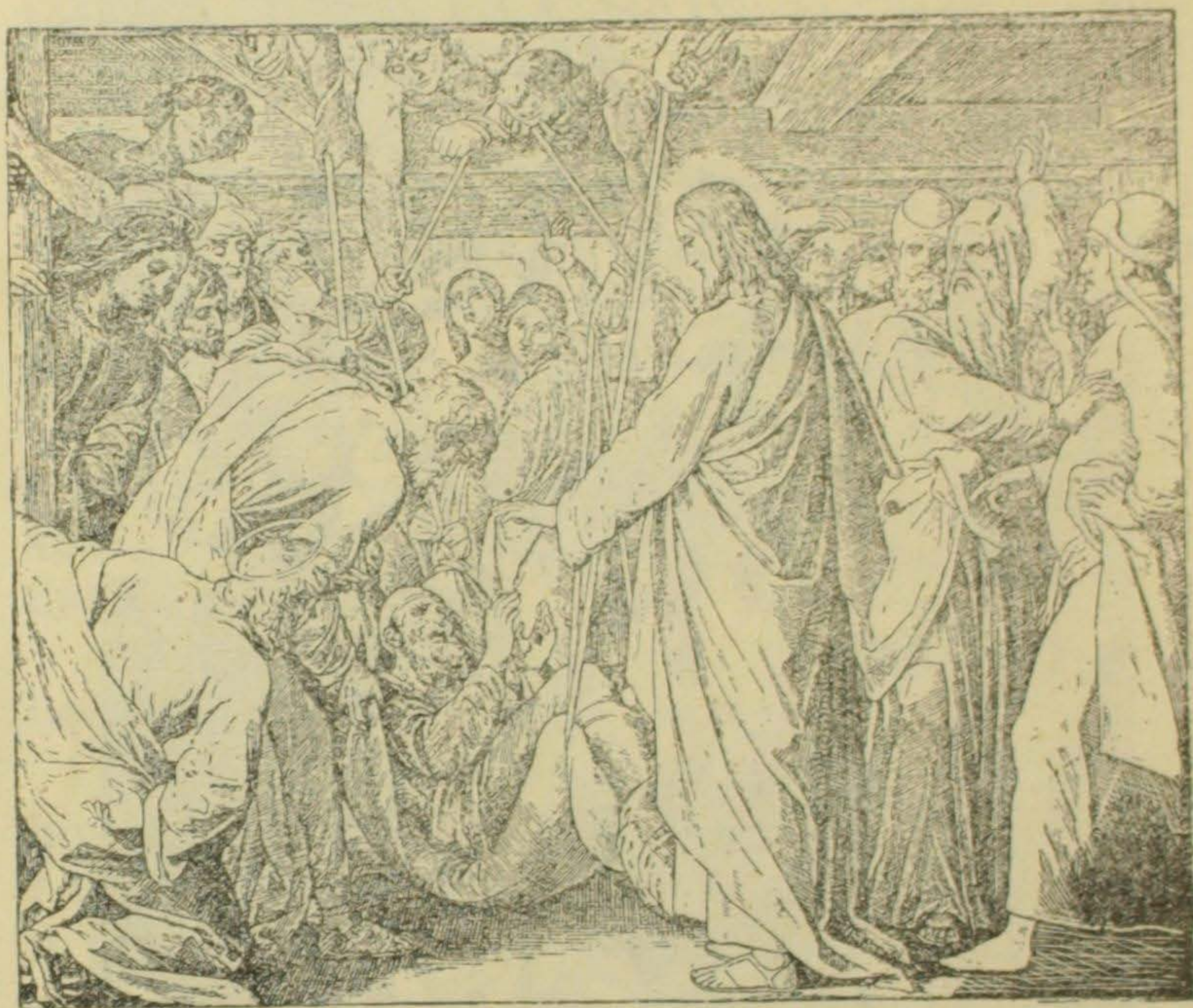
smije površina donje vlage spasti odviše duboko. Odvodjenje suvišne vode moramo tako udesiti, da na lakim i prozirnim zemljama odvažamo donju vlagu na 40 do 50 cm. a na teškim nepropusnim zemljama na 60

Isus olide na nebo.

cm. pod površinom. Način po kojemu treba odvodljivanje izvesti, zavisi od raznih okolnosti. Negdje je dovoljno postaviti jednu ili nekoliko odvodnica, negdje je pak potrebno zemljište drenirati. Kao što livade ne trpe suvišnu vodu tako isto i ne trpe ni oskudicu na vodi. U slučaju

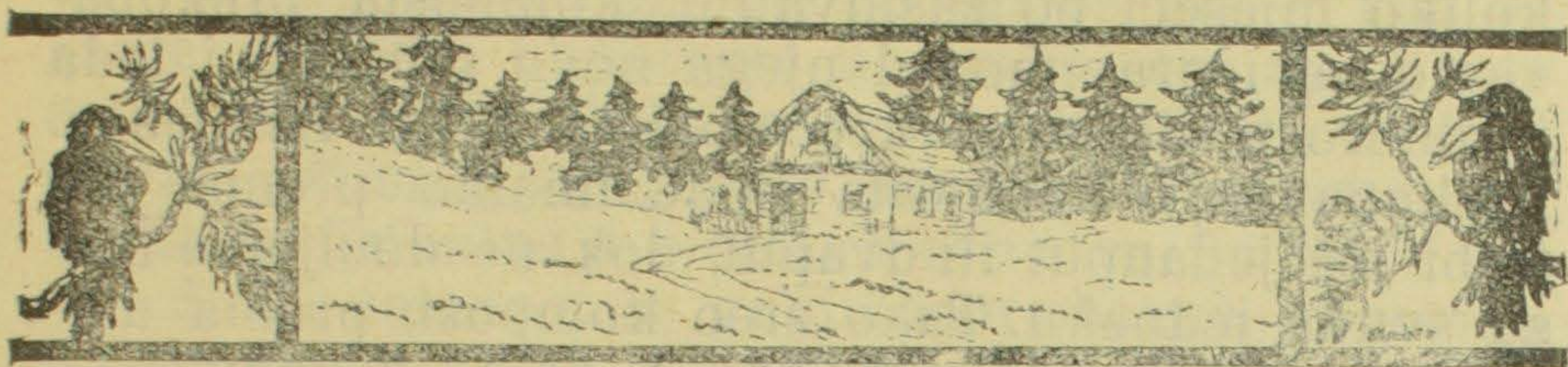
ako površinu donje vlage ne možemo povisiti, preporučuje se lako nasipanje pijeskom, osobito na tresetnim zemljama. Ako je oranica na krupno zrnatom pijesku, ne pomaže ovdje dovodjenje donje vlage, jer se vlaga ne može penjati kroz pijesak. U ovom slučaju najbolje je pretvoriti livadu u oranicu. Navodnjavanje livada, koje kod nas, na žalost nije riješeno, ima zadatak dodati livadi hranu, koja je u vodi. Da bi se navodnjavanje po-

Isus ozdravi gutom udarenoga.

stiglo sa uspjehom, potrebno je navodnjenu livadu opet umjereno osušiti. dakle, spojiti navodnjavanje s odvodnjavanjem.

Većina naših livada vrlo se rijetko odvodnjava. I ako trave traže dosta vode ipak one ne trpe prekomjernu stajaću vodu, a obično ginu ako se korijenje njihovo nalazi u stalnom dodiru s vodom. Zato neka bude odvodnjavanje livada prvi rad gospodara tim prije, što vlažnu livadu ne možemo popraviti ni djubrenjem ni zasijavanjem sjemenjem dobrih trava.

GNOJIDBA

Kompost, njegovo spravljanje i upotreba

Kompost je smjesa raznih otpadaka sa zemljom na gomile, najbolje 1-1,50 m. visine i 2 m. široke, koje se zasnivaju na hladovitom mjestu, koje treba da je od kišne vode potpuno zaštićeno. Prema tome jest kompost dvorišni, njiovski, livadski i vrtni. U svaki kompost treba da dodje što više organskih tvari, bilo porekla biljnog ili životinjskog, pošto od ovih zavisi i njegova vrijednost kao gnojiva. U dvorišni kompost slažemo sve otpatke iz kuhinje, pokvarenu krmu, smetište, čadju, pepeo, dlaku, perje, uginule manje životinje itd. Vrlo je dobro na kompost davati fekalije (zahodni izmet), klanične, industrijske i druge otpatke. Kao što i stajski gnoj tako i kompost treba njege. Pri suhom i toplom vremenu dobro je kompost polivati osokom ili vodom koja raspadanje znatno ubrzava. Takodjer dobro je kompost posipati i krečom, naročito tada sadrži li ovaj tvari koje se teško raspadaju (dlake, perje, opalo lišće) pošto kreč neobično povoljno utiče na raspadanje organskih materija. — Najpogodnije doba za zasnivanje komposta je proljeće i ljeto, i to u vrijeme kada nema mnogo rada, najbolje poslije sjetve a prije žetve. Što je vrijeme toplije kada se kompost zasniva to ranije i bolje gomila dozrijeva. — Ne-

koliko mjeseci po zasnivanju komposta prekopavamo ga i pravimo od njega novu gomilu, i tada je dobro posipati ga krečom i sa ovim izmiješati. Prekopavanje komposta poduzimamo prema potrebi još jedanput ili dvaput, dok ne dobijemo masu svuda jednaku. Tako zreo kompost, prema materijalu od koga je dobivamo za 1—2 godine. — Kompost je odličan gnoj za vrtove, livade, djetelišta i lucerništa. Na jedan hektar potrebno je za izdašno djubrenje 500 i više mtc. Kompost se zimi ili rano s proljeća izveze, razbaca i teškim drljačama u zemlju zavlači ili na njivama i plitko zaore. — Katkada se na njivama takodjer kompostuju i stajsko djubre. Gnoj se povremeno izvozi i miješa sa zemljom i po potrebi polijeva. Ili se stajski gnoj izveze najjedanput, dobro ugazi i sa sviju strana zemljom dobro pokrije i tako reći hermetički zatvori.

Zelena gnojidba.

Što je zelena gnojidba

Pod zelenom gnojidbom razumijevamo sisanje takovih biljki, koje se, da zemlja obogati na humuu i dušiku zaoru.

Prednosti zelene gnojidbe

1. Sa zelenom se gnojidbom umnaža i oboga-

— Kume, da li bi mi znali kazati: da li je više hladno zimi, ili je više toplo liti?

— Ja mislim liti je više toplo.

— A baš nije. Više je hladno. Jer zimi Palić se smrzne, a liti nikad ne vrije.

čuje zemlja humusom, jer se zelena masa kad se zaore, rastvara i pretvara u zemlju crnicu. To je spužvasta masa, koja regulira odnošaje vlage u zemlji. Humus obogaćuje zemlju hranivima, poboljšava fizikalna i biološka svojstva tla itd.

2. Sa zelenom se gnojdbom obogaćuje zemlja dušikom, jer se za zelenu gnojdbu upotrebljavaju najviše lepirnjače, koje su u stanju da crpe dušik iz zraka.

3. Korijenje ovih biljaka zalazi u dublje slojeve, gdje pravi kanalčiće, pa kad ovo uginu, silazi i korijenje slijedećeg usjeva u sve kanalčiće, gdje nalazi potrebnu vodu i hraniva.

4. Zelena gnojdba upliva mehanički time, što biljke tlo zasjenjuju i tim ga čuvaju od isparivanja, a pogoduje i ugaru u sjeni kao i razvitku bakterija.

5. Brz rast lepirnj ča zaprečuje brz razvoj kova.

Pre nego što kupujete,
pazite na firmu:

BRAĆA

LITTMAN

u

SUBOTICI

Kako se siju biljke za zelenu gnojidbu

- a. kao glavni usjev ili
- b. kao podusjev ili
- c. postrni usjev.

Za koje je tlo zelena gnojidba

Zelena se gnojidba preporuča za laka pjeskovita tla kao i vapnena, koja su siromašna na humusu i dušiku.

Biljke za zelenu gnojidbu

Za zelenu se gojidbu mogu upotrebiti gotovo sve lepirnjače, a može da se upotrebi i gorušica kao i heljda, pa kukuruz kao i svako drugo bilje, koje daje veliku masu.

Od lepirnjača su najprikladnije ove: Grašak, vučjak (lupina) plavi, vučjak bijeli, pa bob, grahorica itd.

Zaoravanje biljki za zelenu gnojidbu

Ovo neka bude čim mozuće kasnije t. j. čim više to slijedeći usjev dozvoljava. Kasno zaoravanje obogaćuje biljke sa dušikom. Na pr. Grašak zaoren kod početka cvatnje dao je na 1 ha 49.5 kg dušika, kod pune cvatnje dao je na 1 ha 84.2 kg

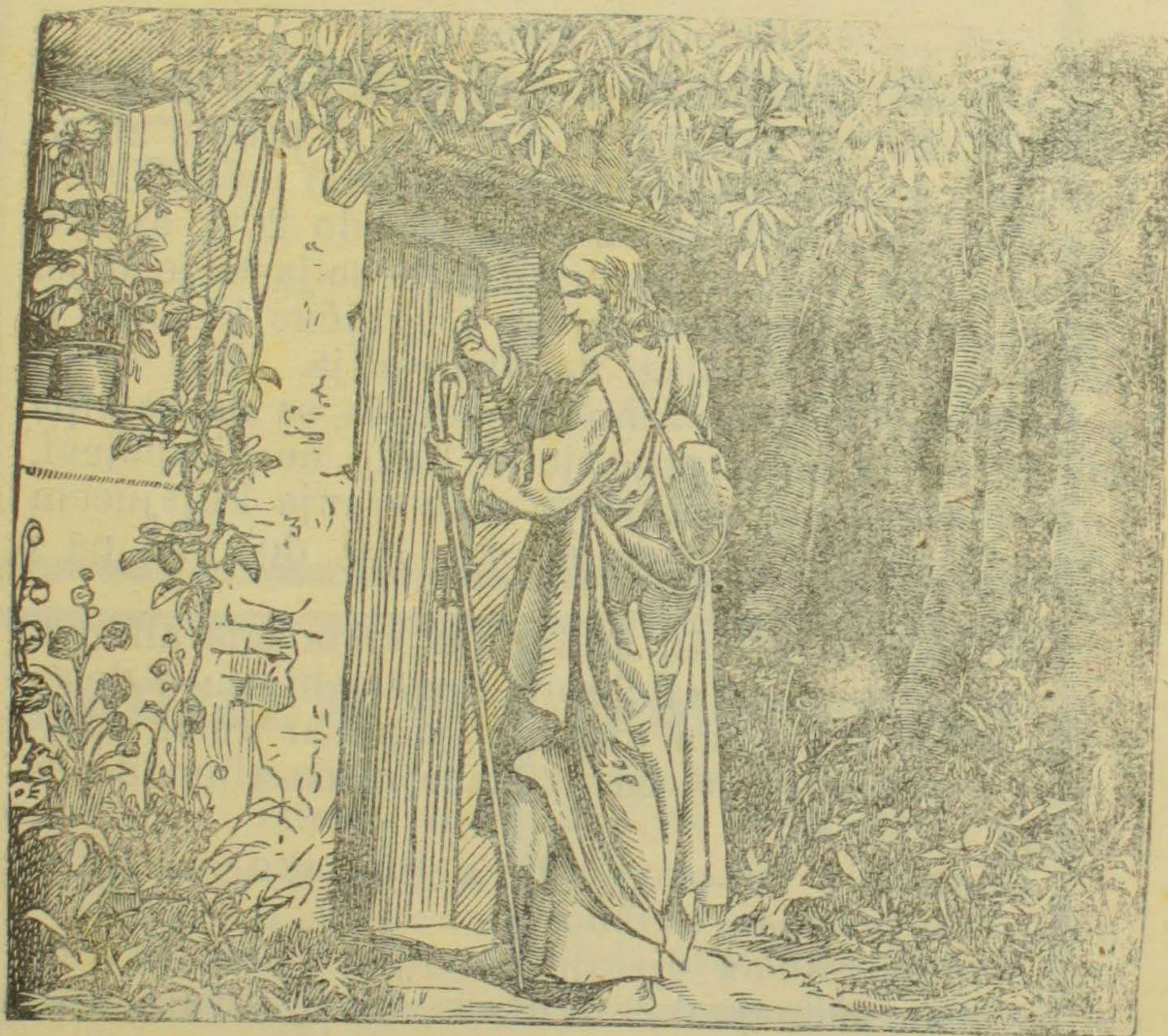

— Znate li cure, zašto bunjevac ima samo jednu ženu?

— Zato, jer ako je dobro izabrao, nema potrebu za drugu, ako je pak hrđavo izabrao, onda je i ta jedna suvišna.

dušika. Nakon cvatnje dao je na 1 ha 155.1 kg dušika.

Samo zaoravanje ne smije biti preduboko, već ili plitko ili srednje duboko tako da bude moguć pristup zraka, koji je potreban za rastvorbu.

Putnik dolazi, otvarajte vrata...

Umjetna gnojidba

Umjetna gnojidba se dijeli:

1. Dušična umjetna gnojiva: Čilska salitra, Amonijev sulfat, Vapneni dušik, Vapnena salitra i draga sintetična dušična gnojiva.

2. Fosforna gnojiva: Superfosfat, Dvostruki superfosfat, Thomasova drozga, Koštano brašno, Renania-fosfat i druga.

3. Kalijeva gnojiva: Kainit, 40%-tna kalijeva sol.

4. Vapnena gnojiva: (indirektna gnojiva). Živo vapno, vapnenac, sadra.

Vapneni dušik

(Kalcijski cianamid)

Vapneni se dušik pravi iz kalcijevog karbida i dušika, koji se nalazi u zraku. Taj se proces zbiva u pećima kod visoke temperature (700 do 1000° C).

Vapneni dušik sadržaje oko 15 do 20% dušika i 40 do 60% vapna. Modrikasto pepeljaste je boje. On se posredovanjem vlage i ugljične kiseline u zemlji rastvara i dolazi do djelovanja. Sipa se ili u jesen ili u proleće, no preporuča se da se sipa bar 10 do 14 dana prije sjetve, kako ne bi spojevi, koji se razvijaju, prigodom rastvaranja kličajućem sjemenu naškodili. Sipa se oko 100 do 150, pa i 200 kg na jedno jutro.

Može se upotrebiti kod sviju vrsta tala, ali ipak najbolje deluje na dobrom ilovastom tlu s dosta gline. Na ovim tlima može se vapneni dušik upotrebiti i u jesen, jer ga oborine kroz zimu ne će isprati.

Cijanamid mnogo bolje deluje ako je zaoran nego ako je sipan ovršno.

Vapneni dušik djeluje povoljno kod svih vrsta bilja, a naročito kod kukuruza, zobu, krumpira i vinograda.

Vapneni je dušik odličan za pobijanje divlje repice i divlje gorušice.

Export žita mlinskih i
zemaljskih proizvoda

Trgovačko Prometno d. d.

Za Vojvodinu. Subotica

Prija Žiga Deutsch

Tel Subotica 105 i 576.

Brzozavi: Trgopromet.

BARZEL D. D.

gvozđarska
veletrgovina

S U B O T I C A

Jelačićeva ul. 2
Telefon 1--24.

Engler Albert

Specialna radnja ple-
tene robe i belog rublja

S U B O T I C A

Štrosmajerova ulica
Filijala: Sombor. Palata: Weidinger.

Velik izbor stakleni i porcelanski posudja,
serviza za jelo, najmodernije i naj-
lepše izrade. Električni lusteri

KRAUZER KARLO staklarska radnja

Subotica, Karađorđev trg 11.
(Bivša Jugobanka.)

ROTMAN MIRKO

livnica gvoždja i metala, t v o r n i c a željeznih i metalnih

Osnovano 1888 mameštaja Osnovano 1888

premestila je svoju no

vu moderno uređenu fabriku

na Daničićev put, iza igra

lišta Sand-a, Tramvajska stanica.

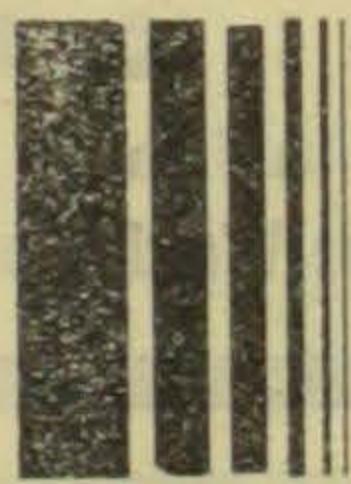
Proizvodi svakovrisni gvozdeni i metalni

naliv, železni i metalni nameštaj.

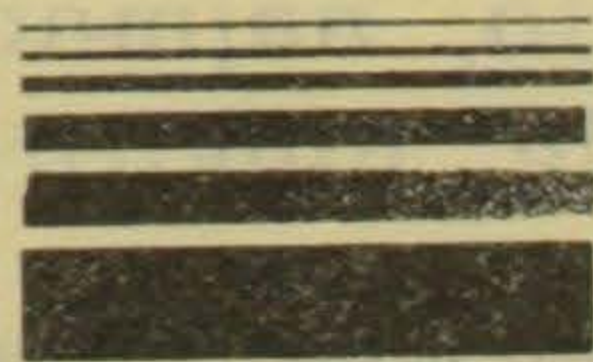
Prima zgotovljavanje i popravak poljoprivrednih strojeva i delova istih itd. kao i opravke automobila i zgotovljanje

Telefon br. 98. delova za auto. Telefon br. 98.

Braća Goldner

Fabrika ormana
za led, drvene
i metalne robe,
za nameštaj

SUBOTICA, Jugovićeva ul. 20.

Telefon 134. Telefon 134.

Nemenji i Drug SUBOTICA

Trgovina Boja — Fra Jese trg

Osnovano: 1848.

— Telefon: 69. —

Nemenji i Drug SUBOTICA

Špecerajska i Delikatesna trgovina — Karađorđev trg.

Osnovano: 1848.

— Telefon: 69. —

PAUL DJORDJE

zlatar i satar, Subotica
Krupeževićeva ulica broj 2.

Veliki izbor draguljarske
i zlatarske robe, tako isto
i satova.

Pravo srebro i kina srebro.

„Štirak“

Marcel Kopp d. d.

SUBOTICA, Majšanski
put 51. — Tel. 6—11.

Sve vrste štirka. — Kukuruzna malata, za krave.

Malata iz kumpira za svinje.

Vlastita bačvarija.

Jeftina burad i bačvarski opravci.

SVINJSKI PRAŠAK

protiv svake bolesti za svinje

beli žučni prašak

protiv svake bolesti za piliće i guske.

Hranovit i lekovit prašak

protiv svake bolesti za krave
najbolji su lekovi

Mogu se dobiti:

Apoteka

BARTOL B. NADJ
SUBOTICA, Varoška kuća

Prave engleske štofove možete dobiti kod firme:

„PRITEX“
S U B O T I C A

Seneš Koloman
gvoždarska veletrgovina.

S U B O T I C A
Jelačićeva ul. br. 7.
Tel. 73.

Po najboljem materijalu,

po prvoklasnoj izradbi i po bezuslovnoj istrajnosti najpoznatije i najjeftinije cipele su

„BALLY“
i „F. L. Popper“

jedino na stovarištu u velikoj cipelarskoj radnji

Armina Roth
SUBOTICA

Kaufman
Herman

kožarska veletrgovina
S U B O T I C A
Karađorđev trg 2.
Telofon 2—73.

Takač
Mihajlo

SUBOTICA
Pašićeva ul. 8.
Pećarska radnja
Moderne peći.

„S A V A“

Osiguravajuće društvo

SUBOTICA

Vilsonova ulica 25

Tel. 1—98.

RIDIKILI najnovije mo-
de, veliko sto-
varište u ručnim i putničkim
koferima. — Niske cene.

Šlager Henrik

— kuferdžija —

SUBOTICA

Palata „Labor“.

Ako dobro želite prodati vaše perje
donesite kod firme:

Holender A. D. Subotica

Frankopanska ulica 1. (kod „Kakaš“
škole). **Fabrika perja**, koja naj-
skuplje kupuje i na zahtev
primamo na pranje
perja najjeftinije.

Jedina fabrika u zemlji!!!

Beck Emanuel

Fabrika sapuna

SUBOTICA

Prestolonaslednika ul. 40.

Telefon: 97.

Geza Nojček

špecerajska, delikatesna i
vinarska radnja

SUBOTICA

Sudarevićeva 17.

Engl Franjo K. D.

SUBOTICA,

Puk. Krupeževića ulica 3.

Velika radionica:

Šivaći strojeva,

Bicikla i

Gramofona

Kalmar Mirko

trgovina farbe,

laka, firnisa i

chablana.

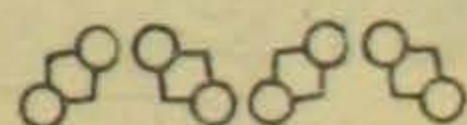
Subotica, Fra Jese trg 6.

Vrionica sirćeta.

Supr. Šar Aleksandra

SUBOTICA, Glavni trg

Pomodni štofovi, Svile,

Platna. Najveća trgovina svake

vrste, pomodne robe.

HENRIK WEIS

SUBOTICA

Jelačićeva ul. 5.

veliko stovarište
šešira**Špitzer Lajčo**

krznarska radnja

Subotica

Karadorđev trg 9.

ROSSIJA - FONSIERE

društvo za osiguranje i reosiguranje

Filijalna Direkcija Subotica

(Palaća Rossije-Fonsiere)

OSIGURANJE:

Požar, led, život, provale, nesrećni slučaj

„Jugoslavija“

opšte osiguravajuće društvo

generalno zastupništvo,

Subotica

Kr. Aleksandra 7. Telefon: 303.

„SVETLO“

trgovina električnih predmeta i

PHILIPS

radio-aparata

Subotica

Kralja Aleksandra ul. 8.

Najveće specijalno poduzeće aparata i djelova

KONRATH D. D.

SUBOTICA

Telefon: 623.

Aleksandrova 6.

Tražite odmah velikog ilustrovanog cijenika:

Farago Bela

kobasičar

Subotica

Štrosmajerova ulica 24.

Telefon: 2-33.

Kobasičarske proizvodnje na
veliko i na malo. Kupuje
marve i svinje u najvećoj ceni

HALBROHR špedicija
Subotica

Park Kralja Petra 5.
Telefon: 10

Adolf Blum i Popper
Jugoslovensko otpremničko d.d.

Subotica
Telefon: 3-12

Dr Majoroš Stevan, zubni lekar

Subotica
Trg Oslobodjenja

Međunarodno Transportno društvo

„MERKLER“

Subotica

Telefon: 801

Medjunarodni špediter

Jugotranzit

Subotica

Tel: 801.

Manojlovićeva ul. 6

Najjeftinija trgovina odela u dunavskoj banovini pokušajte
što prije

Földes Šamu Subotica

Krupeževićeva ulica 1.

Telefon: 5-61

Osnovano: 1900.

**APOTEKA KOD KRUNE
KORONA GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA.**

Vároška k — Városháza.

Čaj za želudac.

Dobro sredstvo pri zlom tekcu
(apetitu), zloj probavi i u opéc
u bolestima želuca.

Uputa :

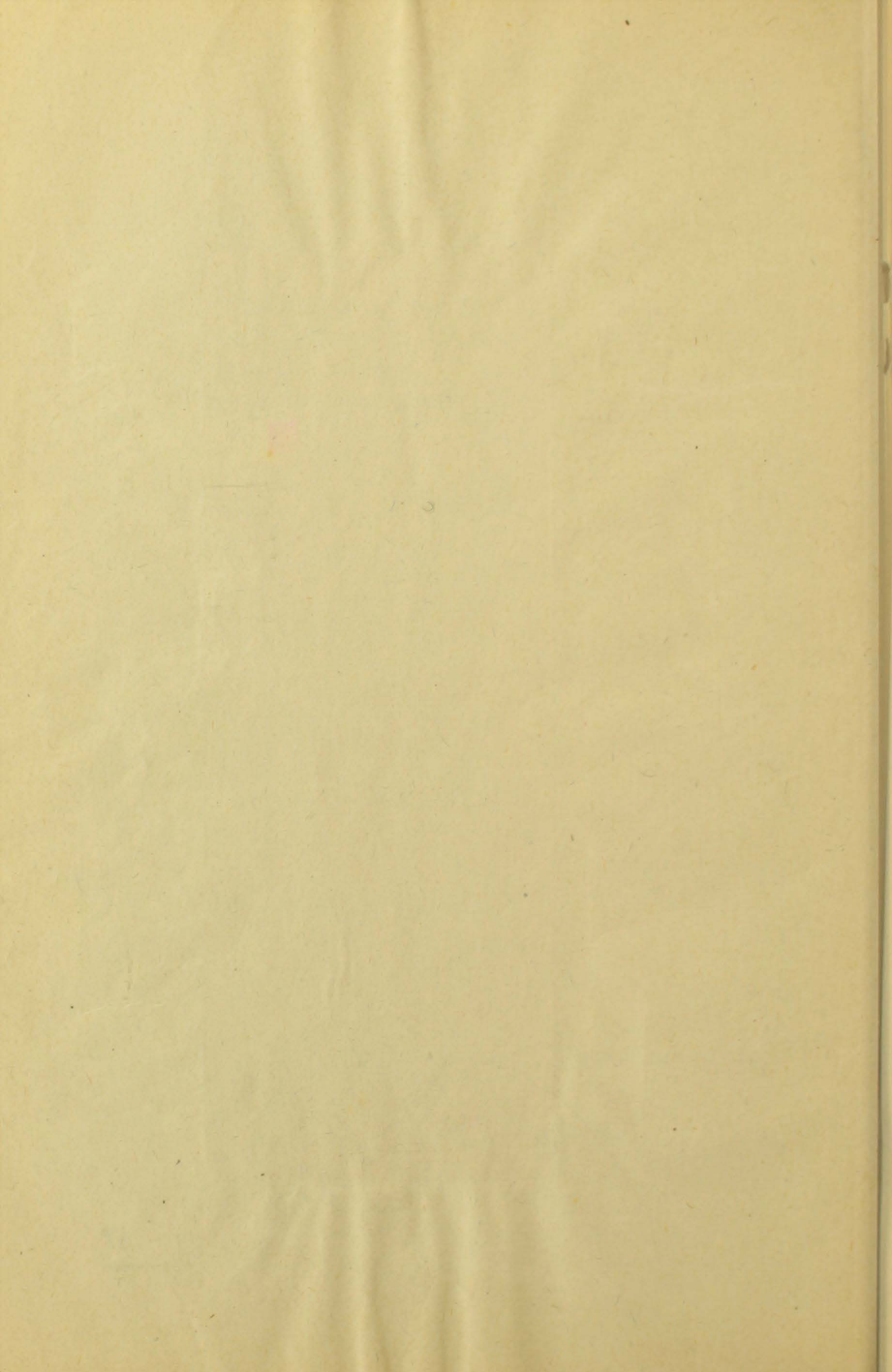
Jedna žlica čaja kuha se u $\frac{1}{4}$ l.
vode kroz pet minuti u jutro, za-
tim procijedimo kroz čisto platno
i zasladimo sa 2 kocke šećera i
mlako popijemo.

Gyomor tea.

Étvágytalanságnál, rossz emész-
tésnél, általában gyomorbántal-
maknál bevált szer.

Utasítás :

A teakeverékből reggel egy evő-
kanálnyi negyedliter vízben öt
percen át főzendő, ezután tiszta
vászondarabkán átszűrjük s két
darab kockacukorral megédesítve,
langyosan fogyasszuk el.

**Apoteka kod Krune
Korona gyógszertár**

Subotica.

Varoška kuća. Városháza.
.....

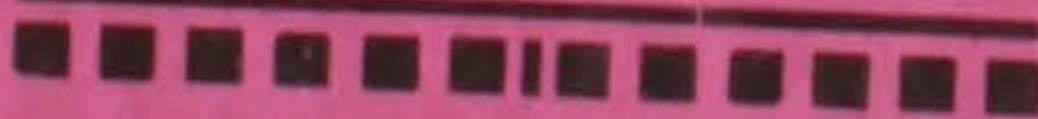
**Odličan prašak za
SVINJE**

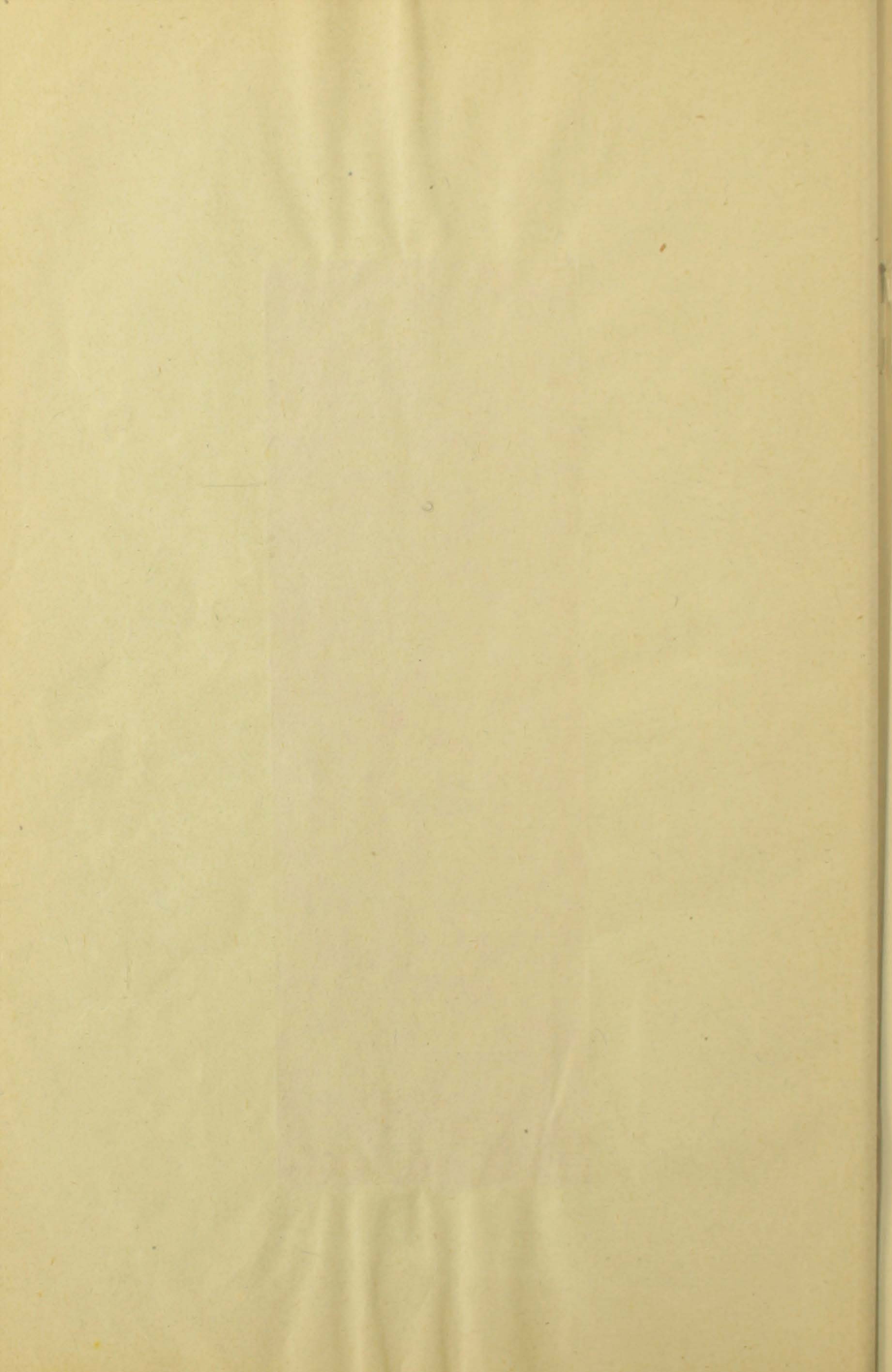
Ovaj se lijek pokazao, kao najbolji za sve svinske bolesti, kao na primer crveni vjetar, čir, slezene, upala mozga, upala grla, pluća, grudi i grudne maramice, za slab apetit, za koliku i upalu uha. Na dan treba po jednu kašiku ovoga praška pomiješati sa pomijama (napojem)

**Kitünőnek ismert
DISZNÓPOR**

Ezen por a legjobbnak bizonyult a sertések minden betegségénél u. m. orbáncz, léptágoly, agyvelőgyulladás, torokgyulladás, tüdő-, mell- és mellhártyagyulladásnál, étvágytalanság, kolika fülgyulladás. Naponta kétszer-háromszor egy evő- vagy kávéskanállal *moslékba keverve* adandó.

zkvh.org.rs

**APOTEKA KOD KRUNE
KORONA GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA.**

Varoška kuća. — Városháza.

**Čudotvorna čaj
za prsa.**

Protiv kašlja, upate, zamuklosti,
katarnih uznemirivanja
u prsima i grlu.

Uputa :

Jednu žlicu čaju treba kuhati u
2 deci vode kroz pet minut, za-
tim se procijedi kroz čisto platno
i mlako popijemo.

U jutro, u podne i u veče.

Csoda Mell-Tea.

Köhögés, köhögési inger, rekedt-
ség, náthaláz, hurutos mell- és
torokbántalmak ellen.

Utasítás:

Egy evőkanálnyi tea két deci viz-
ben öt percen át főzendő, ezután
tisztá vászonruhán átszűrjük és
langyosan elfogyasztjuk.

Reggel, délben és este.

zkv.h.org.rs

**Apoteka kod Krune
Korona gyógszertár
Subotica.**

Varoška kuća. Városháza.
.....

Odličan prašak za SVINJE

Ovaj se lijek pokazao, kao najbolji za sve svinske bolesti, kao na primer crveni vjetar, čir, slezene, upala mozga, upala grla, pluća, grudi i grudne maramice, za slab apetit, za koliku i upalu uha. Na dan treba po jednu kašiku ovoga praška pomiješati sa pomijama (napojem)

Kitünőnek ismert DISZNÓPOR

Ezen por a legjobbnak bizonyult a sertések minden betegségénél u. m. orbáncz, léptágoly, agyvelőgyulladás, torokgyulladás, tüdő-, mell- és mellhártyagyulladásnál, étvágytalanság, kolika fülgyulladás. Naponta kétszer-háromszor egy evő- vagy kávéskanállal *moslékba keverve* adandó.

Modra galica je znanstveno dokazano najbolje sredstvo za očuvanje vinove loze proti bolesti. Cena joj je daleko niža od cene ostalih preparata, a primena je vrlo jednostavna. Razvitak peronospore treba pravovremeno sprečiti prskanjem sa bordoškom juhom načinjenom iz modre galice. Upotrebljava se uspešno i kod hmelja, u voćarstvu i za zaprašivanje semena.

Pod stalnom kontrolom ministarstva poljoprivrede proizvadjja modru galicu najveća domaća fabrika te vrste:

„ZORKA“

prvo jugoslovensko društvo za kemičku industriju na dionice.

SUBOTICA

Tel. 319 i 318 Brzopjav:
Zorka, Subotica.

Pri kupnji modre galice važno je da se pripazi na marku i naziv „ZORKA“, pošto ima u prometu i drugih vrsta modre galice, koje nisu istog kvaliteta.

ZEMLJORADNIČE!

Dolazi jesen, dolazi zima, nevrijeme, kiša, snijeg i blato. Ovo nevrijeme uzeli smo u obzir i obratili naročitu pažnju da za Tvoju potrebu izradimo specijalnu obuću u kojoj ćeš moć najlakše savladati sve tegobe, koje Te čekaju, a da to ne osjete ni Tvoje noge ni Tvoj džep. — Napravili smo opanke od gume, koje će Ti u ovom nevremenu najbolje poslužiti. **Ovi opanci moraju izdržati najmanje 3 mjeseca**, za što mi preuzimamo punu garanciju. Osim toga oni imaju i drugu prednost, jer **ne propuštaju vodu**. Tvoja će noga biti suha i kad dodješ kući ne moraš ih sušiti kraj ognjišta, dovoljno je da ih pred kućom opereš vodom i da udjes u kuću sa čistom obućom.

Ove gumene opanke proizvodimo lakovane i ne lakovane za istu cijenu i to:

**Muške 39 din., ženske 35 din.
dječje 29 i 25 din.**

Osim ovih opanaka izradjujemo specijalno za tebe jake polucipele od masne kravine, koje ne propuštaju vodu, sa kožnim donom i jakim nepoderivim gumenim djonom. Ove polucipele izradjene su kao i sandale sa remenom za lako obuvanje i izuvanje. **Donove garantiramo da ih za 6 meseci nećeš poderati, izradjujemo samo muške i prodajemo**

par za Din. 49

Kad zavija snijeg, potrebna Ti je obuća preko članaka, a za tu svrhu izradili smo cipele od masne kravine sa kožnim djonovima i jakim nepoderivim gumenim donovima, koji su i prošiveni i kovani, a za koje garantiramo 6 meseci. Ove cipele prodajemo:

**Muške 79 din., ženske 69 din.
dječje 39 din.**

Naše cijene su tvornički utvrđene i sva je obuća sa cijenom na donu žigosana, pa stoga možeš sa punim povjerenem doći u našu prodavaonicu, da Te pošteno poslužimo sa dobrom obućom za malo novaca.

**Dođi pogledaj robu, pa ćeš se
i sam uvjeriti**

Monta